

Til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Landskab og Skov
Ref. DAMOE
J.nr. MST-531-00003
Den 6. september 2019**Miljøstyrelsens bemærkninger til klagerne over styrelsens § 25
tilladelse for Baltic Pipe anlægget på land**
(Klagenummer: 1004662, 100 4684, 1004687, 1004688 og 1004690)

Miljøstyrelsen har den 12. juli 2019 på baggrund af en miljøvurderingsproces meddelt Energinet tilladelse til etablering af Baltic Pipe anlægget på land. Tilladelsen omfatter strækningen fra Houstrup Strand til tilslutningspunktet ved Faxe Syd, herunder rørføringer, udvidelse af et eksisterende modtageanlæg ved Nybro i Varde Kommune samt etablering af en kompressorstation ved Everdrup i Næstved Kommune. Samme dag har styrelsen meddelt tilsvarende tilladelse til GAZ-System (v. Rambøll) for den sidste del af landstrækningen, som udgøres af strækningen fra tilslutningspunktet ved Faxe Syd og 250 m frem til kystlinjen.

Tilladelsen, som er meddelt Energinet, blev henholdsvis den 8. og 9. august påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet via klageportalen. Der er modtaget i alt 5 klager. 3 af klagerne omhandler forhold i Middelfart kommune og er indgivet af henholdsvis Middelfart Kommune (herefter kaldt MK), en landmand (herefter kaldt SDM) og en erhvervsfisker (herefter kaldt AB) med ejendom inden for projektområdet. De øvrige 2 klager omhandler henholdsvis kompressorstationen Everdrup i Næstved kommune fra Den lokale borgergruppe i Everdrup og omegn (herefter kaldt DLBE) samt forhold ved et lokalitet i Kolding kommune fra en lodsejer ved Vonsild (herefter kaldt EH).

Tilladelsen meddelt Gaz-System er ikke påklaget.

Resumé af klagerne og konklusion

Der klages overordnet over en række generelle forhold, der vedrører grundlaget for den overordnede beslutning for at gennemføre projektet, herunder projektets juridiske og økonomiske rationale samt projektets overordnede klimatiske betydning i forhold til Paris-aftalen, samt over en række konkrete forhold af betydning for den enkelte lodsejer, herunder placeringen af gasledningen eller af en ventilstation, der påvirker markdriften på den pågældende ejendom i anlægsfasen eller på sigt, samt klage over, at gasledningen vil lægge begrænsninger i forhold til eksisterende eller evt. fremtidige udvidelser af landbrugsproduktion, fiskeriaktiviteter eller skovbrug. Der er desuden klaget over en række konkrete vilkår, som enten ikke anses for tilstrækkeligt konkrete eller ønskes skærpet med supplerende eller strammere krav. En lodsejer mener desuden, at den nyetablerede skov og sø på ejendommen ikke er indgået i miljøkonsekvensrapporten. Endvidere er der klaget over, at anlægsarbejderne vil kunne påvirke § 3 områder eller områder tæt på Natura 2000 områder negativt og uden at skulle følge naturbeskyttelseslovens krav.

Der er desuden modtaget klage fra den lokale borgergruppe ved Everdrup med punkter relaterede til kompressorstationen ved Everdrup i Næstved Kommune. Der er i forhold til kompressorstationen klaget over den valgte placering af stationen, og at den nye adgangsvejs placering er besluttet med

henvisning til økonomi, selv om den er til stor gene for den pågældende lodsejer. Der ønskes desuden stillet krav om, at denne vej er den eneste vej til og fra anlægget, samt krav om, at der skal etableres jordvolde omkring stationen og at beplantningsbæltet skal være dobbelt så bredt, som planlagt, og opbygget med mere stedsegrøn bevoksning. Gruppen ønsker desuden mere vidtgående krav til sikkerheden ved dette anlæg end det der stilles til landets eksisterende anlæg samt at støj skal påvises ved konkret måling og ikke ved brug af beregningsmodeller. Klagen omhandler også en række generelle forhold, herunder vedr. fravigelse af gæsteprincippet, det overordnede økonomiske rationale bag projektet samt erstatningsperiodens længde på 10 år for skader på dræn, som ønskes udvidet.

De enkelte klager er nedenfor gennemgået systematisk og de enkelte klagepunkter er vurderet i forhold til grundlaget for den meddelte tilladelse og evt. konsekvenser for de fastsatte vilkår, jf. afsnittet nedenfor.

Det er Miljøstyrelsens samlede vurdering, at der ikke er forhold i klagerne, der giver anledning til genoptagelse af afgørelsen.

Systematisk gennemgang af klagepunkterne

Klage fra Middelfart Kommune

(Klagenummer: 1004662)

Middelfart Kommune klager over manglende vurdering af projektets forhold til Paris-aftalen og kommunen mener, at der – "som en del af miljøkonsekvensrapporten – bør gennemføres en beregning, der viser konsekvensen af CO₂-udledningen i Danmark, uden Baltic Pipe hvor naturgassen udfases i løbet af få år, og med Baltic Pipe hvor naturgassen først udfases i eksempelvis år 2050."

Middelfart Kommune finder derfor ikke, at grundlaget for at meddele en VVM-tilladelse er til stede før denne beregning er gennemført og at VVM-tilladelsen herefter skulle tilpasses i overensstemmelse med beregningens resultater.

Styrelsens bemærkninger:

Etableringen af et infrastrukturanlæg, der skal transportere naturgas fra den norske hovedledning i Nordsøen til Polen, det så kaldte Baltic Pipe projektet, er vedtaget og finansieret på baggrund af regeringsbeslutninger og plangrundlaget for det konkrete projekt er gennemført ved et landsplandirektiv. Den foreliggende tilladelse har hjemmel i miljøvurderingsloven, som omhandler det ansøgte projekter og har til formål at sikre, at der gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte projekt, dvs. en vurdering af de eventuelle væsentlige påvirkninger, som det konkrete projekt kan have på miljøet i bred forstand, og at offentligheden inddrages i denne proces. Hvorvidt et projekt er nødvendigt eller hensigtsmæssig for byherren, eller hvorvidt dets egen økonomi er forsvarlig, falder uden for miljøvurderingslovens rammer. Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at vurderingen af hvorvidt etableringen af denne forbindelse overordnet set har en betydning for udfasningen af naturgas i Danmark og de dertil eventuelle afledte effekter på den nationale CO₂ udledning, falder uden for rammerne for miljøvurdering af det konkrete projekt. Det konkrete projekt omhandler nedgravning af 210 km gasledninger, udvidelse af det eksisterende gasbehandlingsanlæg i Nybro samt etablering af en kompressorstation og en række mindre linjeventilstationer. Miljøvurderingen er gennemført med fokus på at afdække, hvorvidt det konkrete projekt kan gennemføres, dvs. anlægges og drives, uden uacceptable påvirkninger af miljøet i bredt forstand, og der er stillet en række vilkår, der sikrer dette.

Det konkrete projekts påvirkning af klima er indgået i vurderingerne og er fundet acceptabel. Miljøkonsekvensrapporten (herefter benævnt MKR) indeholder klimavurderinger (CO₂ – bidragsvurderinger) for såvel det samlede Baltic Pipe projekt som for de aktiviteter, der kun er knyttet

til landdelen, herunder for både anlægs- og driftsfasen. Den samlede vurdering for projektet findes i den fælles del af den samlede miljøkonsekvensrapport for hele projektet med titlen 'Introduktion og sammenfattende konklusioner. Dokumentet blev offentliggjort sammen med det øvrige materiale i 2. offentlighedsfase. Vurderingen findes i kapitel 3. Det fremgår heraf, at anlægget vil bidrage med en merudledning på 30.000 t årligt i Danmark, mens det i Polen vil føre til reduktioner af CO₂-udledningen på ca. 1,1 til 2.2 mio tons årlig, idet landets energiforsyning i højere grad vil blive baseret på gas i stedet for kul, der medfører væsentligt mere CO₂ udledning per produceret energienhed. Det samlede projekt bidrager således til en væsentlig reduktion af CO₂-udledningen, og er i tråd med anbefalingerne fra FN's klimaråd. De klimatiske påvirkninger af CO₂ udledningen er af global karakter. Miljøstyrelsen er derfor ligesom Erhvervsstyrelsen, jf. Erhvervsstyrelsens høringsnotat til landsplandirektivet, side 2, af den opfattelse, at projektet ikke er i strid med Paris-aftalen, som netop omhandler hindring af, at den globale temperatur stiger, hvilket ifølge aftalen bl.a. skal sikres gennem internationalt samarbejde. Projektet er i øvrigt af EU prioriteret som et PCI-projekt, dvs. et projekt af fælles interesse for EU, og gennemføres med tilskud fra EU, hvilket bl.a. forudsætter, at projekterne understøtter en grøn omstillingspolitik af forsyningsområdet.

Opgørelsen over CO₂ udledningen på dansk jord indgår også i MKR for landdelen, jf. kap 15.4.1 og 15.4.2 samt 15.4. 3, og består af opgørelser for emissioner fra såvel aktiviteterne i anlægsfasen som udledninger fra de nye anlæg under drift. Luft og klima forhold indgår desuden specifikt i styrelsens udtalelse om miljøkonsekvensrapportens indhold og i afgørelsen. Styrelsen fandt at redegørelsen er dækkende og at projektet er indrettet med behørigt tiltag til begrænsning af udledningen af drivhusgasser, dvs. CO₂ og VOC-gasser. Styrelsen fandt derfor ikke grundlag for at stille supplerende krav relaterede til klima.

Hensynet til klimaet har således indgået i miljøvurderingsprocessen og i styrelsens grundlag for afgørelsen. Der kan endvidere henvises til styrelsens kommentarer vedr. håndteringen af klimaforholdene i høringsnotatet, tabel C.

Kommunen havde oprindeligt også klaget over utilstrækkelig hensyntagen til kommunens udviklingsplanerne for Middelfart by. Denne del af klagen blev trukket tilbage af Middelfart Kommune, jf. supplerende dokument tilført klageportalen, den 28. august 2019 og kommenteres derfor ikke yderligere.

Klage fra Allan Buch (AB) (Erhvervsfisker og ejer af ejendom ved Skrillinge Strand, Lillebælt) (Klagenummer 1004687)

AB klager efter opfattelse over forhold, der omhandler høringsprocessen og behandlingen af høringssvarene, at der ved placering af anlægget på hans ejendom ikke er taget højde for at der er et HNV område og at projektet vil forhindre udviklingsmulighederne for hans fiskerivirksomhed. AB efterlyser endvidere dokumentation for det juridiske og økonomiske rationale for projektet som helhed og mener, at projektet ikke har nogen økonomisk fordel for Danmark og mener, at såvel beslutningen om etablering af Baltic Pipe som beslutningen om landsplandirektivet burde prøves ved domstolene. AB mener desuden, at Energinet ikke overholder aftaler.

Nedenfor er de forhold, der klages over, behandlet punktvis.

Høringsprocessen

Det fremgår af klagebrevet, at AB mener at alle indsigelser mod projektet er blevet afvist og at høringerne og processerne kun er en formalitet, når Energinet har udtalt ved borgermødet i Middelfart, at projektet ikke kan stoppes, fordi der allerede er indgået leveranceaftaler.

Styrelsens bemærkninger:

Der er i miljøvurderingsprocessen indgået en meget omfattende høringsproces, hvor styrelsen målrettet har arbejdet for at sikre, at samtlige ejendomme og personer, der vil kunne være berørt af projektet, er orienteret om projektet og har mulighed for at bidrage med synspunkter, bemærkninger og forslag, og derved opnå den bedst mulige tilpasning af projektet og sikring af, at hensynet til miljøet, i bred forstand, bliver integreret i projektet. De offentlige annonceringer og høringer vedrørende projektet har derfor været ledsaget af personligt rettede høringsbreve, som er blevet sendt ud til lodsejere, lejere og virksomhedsdrivende, som kan blive påvirket af projektet, via e-Box eller med posten.

Det gælder såvel den indledende høring (1. høringsfase), de senere tillægshøringer og partshøringer vedr. projektændringer, som er opstået undervejs, samt den 8-uges høring over miljøkonsekvensrapporten og udkastet til tilladelsen. Samtlige hørings svar modtaget fra såvel enkeltpersoner, virksomheder, som myndigheder, interesseorganisationer mv. er ved alle høringsrunderne behandlet enkeltvist, som det i øvrigt fremgår af høringsdokumenterne offentliggjort på styrelsens hjemmeside, hhv. høringsnotatet, det tilhørende individuelle høringsbehandlingskema, skemaet fra de indledende høringer, mv.

Såvel hørings svarene fra 1. offentlighedsfase, som svarene indkommet ved de senere høringer har givet anledning til en lang række ændringer/tilpasninger af projektet og suppleringer af miljøvurderingsmaterialet, samt ændringer, præciseringer og suppleringer af vilkårene for § 25-tilladelsen. Der er opsummerende redegjort for hørings svarenes indflydelse på tilladelsen i tilladelsens kapitel 2. En mere udførlig gennemgang af de indledende hørings indflydelse på projektet og miljøvurderingsprocessen indgår i Miljøstyrelsens udtalelse af 17.09.2018 om miljøkonsekvensrapportens indhold. Udtalelsen er ligeledes offentliggjort på styrelsens hjemmeside.

Resultaterne af den endelige offentlige høring (2. offentlighedsfase) er sammenfattet emnevis i høringsnotatet offentliggjort sammen med tilladelsen, jf. især kolonnerne Myndighedens bemærkninger, hhv. Konsekvenser, samt i det tilhørende mere detaljerede høringsdokument. Behandlingen af det enkelte hørings svar er desuden sammenfattet i et yderligere høringsdokument, Individuel svarbehandling – 2. offentlighedsfase (herefter kaldt det individuelle svarbehandlingsskema). Dokumentet er offentliggjort på hjemmeside og kan tilgås følgende link: <https://mst.dk/media/177214/individuel-svarbehandling-2-offentlighedsfase.pdf>. Her kan ses alle ændringer og suppleringer, som høringen har givet anledning til.

Høringerne og behandlingen af hørings svarene har på ingen måde været en formalitet. Alle indsigelser er gennemgået og behandlet grundigt, men har ikke i alle tilfælde givet anledning til ændringer, eller til at fremsatte forslag kunne følges.

Manglende hensyn til HNV område, § 3 områder og levesteder for beskyttede arter

AB gør gældende, at der i vurderingerne ikke er taget hensyn til, at et område, der gennemskæres af ledningen ved passage af hans ejendom, er et HNV område.

Styrelsens bemærkninger

HNV (High Nature Value) begrebet og HNV-kortet indgår i grundlaget for Landbrugsstyrelsens prioritering af ansøgninger om tilskud til plejegræsordningen uden for den særlige udpegning af tilsvarende arealer i Natura 2000 områder. Der indgår 14 forskellige parametre til karakterisering af områdernes naturmæssige værdi, heriblandt landskabsmæssige parametre, som kystnærhed, stejle skrænter, lavbundsarealer, parametre for driftsstatus, hhv. hvorvidt det er tale om ekstensiv drift eller

økologisk drevne marker, samt en lang række parametre knyttet til levesteder for beskyttet natur og arter. Denne klassificering er ikke omfattet af nogen form for konkret beskyttelse, men dele af de arealer, der er klassificeret efter HNV-skalaen, kan være fx omfattet af § 3- beskyttelse efter naturbeskyttelsesloven, eller kan rumme forekomster af beskyttede arter eller være potentielle levesteder for sådanne arter. Det påpegede områdes HNV-værdi er forholdsvis lav og ligger på niveau 3 ud af 10, jf. HNV-kortet på Miljøportalen. Området påvirkes i øvrigt kun i anlægsfasen. Området genetableres derefter og rørledningen vil ikke være synlig eller til hinder for en fuld genopretning af det berørte areal.

Både hensynet til § 3 områder, hensynet til levesteder for beskyttede arter og til forekomst af beskyttede arter eller potentielle arealer for arterne, ligesom de landskabelige hensyn har været inddraget i miljøvurderingen af projektet, beslutningen om tilladelse og fastlæggelse af vilkårene for tilladelsen, jf. afsnit og vilkår vedr. beskyttet natur, landskab og bilag IV-arter mm. Anlægsarbejder i § 3 områder er underlagt de forudsætninger og vilkår, der fremgår af afgørelsen, jf. afsnit 1.4 pkt.9,11 og 13 samt vilkår 11-19. Det konkrete § 3 område, som AB refererer til bliver ikke påvirket, da anlægget etableres uden for området, jf. bl.a. Kortbilag 1 – Natur vedlagt miljøkonsekvensrapporten. Kortbilaget kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside, link: <https://mst.dk/media/172084/kortbilag-1-natur.pdf>

Hindring af udviklingsmuligheder

AB skriver i klagen, at projektet vil forhindre udviklingsmulighederne for hans fiskerivirksomhed.

Styrelsens bemærkninger:

Energinet har siden debatoplæggets offentliggørelse afholdt drøftelser med klager om de fysiske forhold på stedet og mulighederne for at flytte ledningen, så hans ejendom ikke bliver berørt. AB har fremført forslag om alternative placeringer i både i debatfasen og i forbindelse med den 2. offentlige høring (8-ugers høringen). Hans forslag er blevet behandlet, jf. høringsnotatet og skemaet med den individuelle høringssvarsbehandling, men har ikke kunnet imødekommes fuld ud. Dette på grund af at, en flytning af gasledningen mod syd ville indebære, at ledningen skulle anlægges igennem Natura 2000 området Lillebælt, mens en mere radikal flytning mod nord ikke er mulig, da ledningen ikke kan føres tættere på Fænø, end det allerede er tilfældet. Ledningen er derfor placeret så langt mod nord som muligt og så langt fra eksisterende bebyggelse, som anlægsrammerne giver mulighed for. De væsentligste påvirkninger af ejendommen er knyttet til anlægsfasen. Disse påvirkninger er, som i øvrigt anført i skemaet over den individuelle høringssvarbehandling, af midlertidig karakter og har en varighed på ca. 8-10 mdr. Der er ifølge oplysningerne fra Energinet udført en række lokale tilpasninger af projektet for at sikre AB's benyttelse af molen, det planlagte oplagsareal er indskrænket yderligere, så der fortsat er plads til lagring af bundgarnspæle og håndtering af garn. Det er endvidere oplyst, at der fortsat pågår dialog med AB om de tilpasningsmuligheder for såvel arbejdsareal og placering af ledningen, så hans virksomhed påvirkes mindst muligt.

Hvilke begrænsninger, der følger med en placering inden for arealreservationen, og hvilke kompensationsmuligheder de følger med påvirkninger fra projektet på driften er bl.a. behandlet i høringsnotatet, tabel (B) vedr. arealreservation, og (I) om rettigheder – ekspropriation og erstatning, hvor AB har ID nr. 133. Det fremgår heraf bl.a., at kommunen ved fremtidig planlægning eller ved landzonetilladelser for bygninger og aktiviteter skal tage hensyn til tilstedeværelsen af gasledningen. Energinet vil i de tilfælde blive hørt og Energinet vil skulle tage konkret stilling til, hvorvidt hensynet til gasledningen er tilgodeset. Såfremt projektet ikke er foreneligt med sikkerhedskravene, skal projektet eventuelt ændres eller have en anden beliggenhed. Der vil i alle tilfælde være tale om en individuel konkret vurdering i dialog med ansøgeren. Aktiviteter og anlæg, der ikke kræver en kommunal tilladelse og planlægning, kan umiddelbart gennemføres med mindre det ligger inden for gasledningens servitutområde. Arealreservationen er udlagt med landsplandirektivet og

administrationen af denne er nærmere uddybet i landsplandirektivet. Erhvervsstyrelsen er myndighed i forhold til landsplandirektivet.

Manglende dokumentation for det juridiske og økonomiske rationale for projektet

AB efterlyser dokumentation for det juridiske og økonomiske rationale for projektet som helhed og mener, at projektet ikke har nogen økonomisk fordel for Danmark. AB mener, at såvel beslutningen om etablering af Baltic Pipe som beslutningen om landsplandirektivet burde prøves ved domstolene.

Styrelsens bemærkninger:

Projektet er vedtaget og finansieret på baggrund af regeringsbeslutninger og plangrundlaget er gennemført ved et landsplandirektiv. Tilladelsen har hjemmel i miljøvurderingsloven, hvis formål er at sikre, at miljøhensynet og offentligheden inddrages i beslutningsprocessen ved, at der gennemføres en miljøvurdering af projektet, dvs. en vurdering af de eventuelle væsentlige påvirkninger, som projektet kan have på miljøet i bred forstand. Hvorvidt et projekt er nødvendigt, eller hvorvidt dets egen økonomi er forsvarlig, falder uden for miljøvurderingslovens rammer. Projektets rationale er dog beskrevet både i miljøkonsekvensrapporten, debatoplægget og tilladelsen. Bygherre har desuden forholdt sig til dette og redegjort herfor både på borgermøderne samt skrifteligt i forbindelse med behandlingen af høringssvarene, som er gengivet i høringsnotatet, jf. tabel (C), side 12.

Herudover anfører AB i klagen, at Energinet ikke overholder aftaler. Klagen vedrører ikke afgørelsen, men er videresendt til Energinet, som dermed er gjort bekendt med det fremførte synspunkt.

Der er i klagen desuden en bemærkning angående grundlaget for landsplandirektivet. Landsplandirektivet er udstedt af Erhvervsstyrelsen og i følge oplysningerne fra Erhvervsstyrelsen er landsplandirektivet udstedt af erhvervsministeren som en bekendtgørelse i medfør af planlovens § 3. Landsplandirektivet kan derfor ikke påklages til klagenævnet, hvilket bl.a. blev oplyst på borgermøderne om Baltic Pipe i marts 2019. Der har imidlertid været mulighed for at klage over miljøvurderingen af landsplandirektivet. Miljøstyrelsen har for en god ordens skyld videresendt klagen til Erhvervsstyrelsen.

AB ønsker samtidigt at klage over afgørelsen for den marine del af projektet ved Lillebælt. Det kan oplyses, at der endnu ikke er meddelt tilladelse til den del af projektet. Miljøstyrelsen har dog for en god ordens skyld videresendt klagen til Energistyrelsen, som er VVM-myndighed for den del af projektet.

Klage fra Svend Demant Møller (SDM) (Lodsejer syd for Middelfart)

(Klagenummer: 1004684)

SDM klager over manglende hensyntagen til konkrete § 3 naturområder og det tilstødende Natura 2000, manglende hensyntagen til landskabspåvirkning og rekreative værdier ved placering af ventilstationen i Svendstrup og henviser til eget forslag til alternativ placering, samt manglende hensyn ved placering af gasledningen til produktionsejendomme, herunder dybden ledningen graves i, og begrænsning af ejendommens udviklingsmuligheder. SDM peger endvidere på manglende afklaring i forhold til erstatningen og compensationen for de forringelser, projektet medfører både i anlægs- og driftsfasen.

Nedenfor er de forhold, der klages over, behandlet punktvis.

Utilstrækkelig hensyntagen til konkrete § 3 områder og tilstødende Natura 2000 område

SMD klager over manglende hensyntagen til en række konkrete § 3 naturområder på sin ejendom og det tilstødende Natura 2000, hvor nedgravning af gasledningen med en arbejdsbælte på 30 m, vil påvirke områderne negativt, selv om der er stillet krav om genetablering. Klager mener, at det vil tage lang tid, før naturen opnår samme tilstand, og undrer sig over, at anlægget får lov til at påvirke områderne, mens andre virksomheder er underlagt naturbeskyttelseslovens strenge krav.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Mulighederne for placeringen af rørledningen i området er begrænset af på den ene side Middelfart Kommunes byudviklingsplaner, som tvinger linjeføringer så langt mod syd som muligt, og kystlinjen og Natura 2000 området mod syd, der begrænser hvor langt mod syd rørledningen kan placeres. En mere nordlig placering i dette område har ikke været mulig, og det har derfor ikke været muligt helt at undgå at påvirke omtalte § 3 områder.

Påvirkningen af de udpegede § 3 beskyttede naturområder er behandlet i miljøkonsekvensrapporten. På kortbilag 1 – Natur er vist samtlige § 3-naturområder, der er undersøgt i forbindelse med projektet. De udpegede naturområder er beskrevet og vurderet i miljøkonsekvensrapporten, afsnit 16.8.2.2, tabel 16-4, med lokalitetsnummer hhv. 20435, hhv. 20438, hvor der også er anført hvilke konkrete hensyn, der er varetaget og de specifikke foranstaltninger, herunder anlægsmetoder, der tages i brug for at begrænse påvirkningerne. Der er herudover i projektet indarbejdet en række foranstaltninger, der gælder generelt for krydsninger af § 3-beskyttet natur, og som ligeledes er lagt til grund for styrelsens afgørelse, jf. afsnit 1.4, pkt. 11 a. Endelig er der i tilladelsen fastsat en række vilkår, der ligeledes har til hensigt at sikre, at påvirkningen af beskyttet natur minimeres, jf. vilkår 13 – 17.

Det fremgår af forudsætningerne for projektet, jf. afsnit 1.4, pkt. 11 a., at arbejdsbæltet skal reduceres, så det maksimalt har en bredde på 15-20 m ved krydsning af beskyttet natur. Med vilkårene for tilladelsen har styrelsen stillet supplerende krav, således at placering af anlægget i §3-naturområder så vidt muligt undgås, jf. vilkår 13, og i givet fald sikres, at arbejdsbæltet minimeres i det omfang, det er praktisk muligt, jf. vilkår 16. Arbejdsbæltet i et §3 naturområde vil således være så smalt, som det overhovedet er muligt, og højst 20 m. Eventuelle arbejder i naturområderne er desuden indrettet med tiltag til fremme af genoprettelsen, jf. miljøkonsekvensrapporten, og afgørelsens afsnit 1.4. Det bemærkes i øvrigt, at projektet er indrettet, så § 3 områder med særdeles høj naturkvalitet helt undgås. Der findes imidlertid en række § 3 sårbare vandløb samt Natura 2000 områder, som ikke kan undgås og hvor naturforekomsten er særdeles sensitivt. De områder krydses ved styret underboring, som fx Brænde Å og ådalen, herunder de beskyttede naturtyper ved lokaliteten.

Som det kan ses af beskrivelsen i rapporten, afsnit 16.8.1.2, side 361, er mosen nord for Ellebæk Vig en afvandet mose over en strækning på omtrent 80 m. Mosen er tilgroet med vedplanter og indeholder trivielle plantearter såsom tagrør, kærpadderok, almindelig hvene og burrenerre og er vurderet til at have en dårlig naturtilstand. Efter passagen vil det sikres at der er strukturel variation af mosen og der er beskrevet de metoder, der vil blive anvendt så fx komprimering af jorden modvirkes. Der vil endvidere ske tilbagepumpning af vand i forbindelse med dræning af ledningsgraven.

Mose nord for Gamborg er en (fred)skovbevokset mose, der er i ringe/dårlig naturtilstand. Det er anført, at der ved retablering sikres strukturel variation af mosen og at vil blive brugt metoder, der modvirker komprimering af jorden og der vil ske tilbagepumpning af vand i forbindelse med dræning af ledningsgraven. Der vil desuden blive etableret erstatningsskov.

Det bemærkes herudover generelt, at der i tillæg til de foranstaltninger, der er indbygget i projektet, er der stillet en række supplerende krav i vilkårene 13, 14, 15, 16 og 17, der ligeledes har til formål at fremme genoprettelsen af områdernes natur. Det er således styrelsens vurdering, at de evt.

påvirkninger, som projektet måtte påføre de omtalte naturområder, vil være begrænsede og genoprettelige inden for en acceptabel årrække.

For så vidt angår eventuelle påvirkninger på Natura 2000 områder er vurderingerne dels indeholdt i miljøkonsekvensrapporten, men også i styrelsens vurdering af projektet i henhold til kravene i habitatbekendtgørelsen, jf. dokumentet Natura 2000 vurdering og bilag IV-arter (på land), der er offentliggjort sammen med afgørelsen link:
https://mst.dk/media/172176/konsekvensvurdering_habitatbekendtgørelsen_bp_landdel_mst.pdf.

Vurderingen af projektet i forhold til det konkrete naturområde "Natura 2000 Lillebælt", og de tiltag, herunder i forbindelse med anlægsarbejderne i områder, der ligger tæt på Natura 2000 området, fremgår af afsnit 17.19 i miljøkonsekvensrapporten. Forholdene, der er udpeget af klager er specifikt vurderet i rapporten, side 423-423 og tilsvarende i Miljøstyrelsens habitatvurderingsnotat, kapitel 5. Linjeføringen er placeret således, at hverken anlægsarbejderne eller driften kan påvirke området væsentligt. For at sikre evt. dræneffekt etableres ledningen med lerskot, der modvirker evt. drænvirkning, jf. afsnit 1.4 pkt. 12. k. Det bemærkes i øvrigt, at gasledninger nedgraves direkte i jorden uden anvendelse af et lag stabilgrus, hvorfor drænvirkningen generelt vil være ganske lav.

Aktiviteter, der påvirker § 3 områder kræver tilladelse/dispensation efter naturbeskyttelsesloven. I forbindelse med ansøgning om de konkrete aktiviteter stiller Middelfart Kommune de nødvendige krav til de konkrete aktiviteter gennemførelse.

Manglende hensyntagen til landskabspåvirkning og rekreative værdier ved placering af ventilstationen i Svendstrup Ad 2:

Klager mener, at der ikke er taget tilstrækkeligt hensyn til landskabspåvirkning og rekreative værdier ved placering af ventilstationen i Svendstrup og henviser til det forslag til alternativ placering, der blev indsendt i forbindelse med høringen i 2. offentlighedsfase. Klager mener at andre stationer er placerede op ad naturlig hegn, remisser el. lign., hvilket ikke er tilfældet her.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Energinet har besluttet placeringen af linjeventilstationerne dels ud fra de tekniske krav, som gælder for anlæggets konstruktion og drift, dels med de justeringer, der er udført undervejs på baggrund af høringssvarene indkommet i miljøvurderingsprocessen og den løbende dialog, som Energinet har haft med lodsejere og kommuner, i dette tilfælde Middelfart Kommune.

Klageren fremførte sit forslag til alternativ placering af linjeventilstationen i forbindelse med høringen. Forslaget blev behandlet i forbindelse med den samlede behandling af høringssvarene, jf. høringssnotatet og det individuelle svarbehandlingsskemaet, hvor såvel styrelsen som Energinet fandt, at det ikke kunne imødekommes. Der blev ved vurderingen især lagt vægt på, at Middelfart Kommune, af hensyn til udviklingsplanerne i området ønsker, at L/V-station placeres så langt mod øst som muligt, samt at den østlige placering er længere væk fra beboelse og ligger lavere i terræn og dermed har væsentlige visuelle og landskabelige fordele. Energinet har i forbindelse med behandlingen af høringssvarene i øvrigt oplyst, at lodsejer bliver inddraget i det videre arbejde med tilpasningen af linjeventilstationen på ejendommen. Der henvises i øvrigt til dokumentet med den individuelle behandling af høringerne, ID-nr 27. Link: <https://mst.dk/media/177214/individuel-svarbehandling-2-offentlighedsfase.pdf>.

Manglende hensyn ved placering af gasledningen til produktionsejendomme:

Klager anfører, at der ikke er taget tilstrækkeligt hensyn ved placering af gasledningen til produktionsejendomme, hvor klager mener, at rørledningen tillades at komme alt for tæt på samt

begrænser ejendommens udviklingsmuligheder. Projektet vil give store logistiske udfordringer for klager, da projektet krydser mange af hans marker. Han mener desuden, at dybden, som røret lægges i, er utilstrækkelig og med fare for skader ved drift af markerne.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af miljøvurderingen, at linjeføringen er valgt efter omhyggelig afvejning af en lang række parametre. Parametrene omfatter bl.a. lodsejernes ønsker, nærhed til boliger og byområder, kommunalt planlagte områder, områder med råstofinteresser, jordforurening, naturområder, kulturarvsområder, rekreative områder og skove. Dertil indgår en række tekniske overvejelser og endeligt et ønske om ikke at gøre rørledningen længere end højest nødvendigt. Energinet har desuden besøgt de lodsejere, der lægger jord til gasrørledningen, og der er planer om yderligere besøg. I forbindelse med besøgene drøftes som oplyst den konkrete placering på selve ejendommen, og linjeføringen justeres, såfremt det er teknisk muligt at imødekomme de særlige forhold på ejendommen. Gasledningen lægges i øvrigt parallelt med det eksisterende 400 kV kabelanlæg i området, for at begrænse omfanget af de samlede restriktioner på de berørte ejendomme, mest muligt.

Justeringerne kan på nugældende plangrundlag som udgangspunkt kun ske inden for de 50 meters bufferzone, som arealreservationen i landsplandirektivet muliggør. Ændring ud over arealreservationen vil kræve en særskilt stillingstagen i forhold til landsplandirektivet, et kompetenceområde, som ligger i Erhvervsstyrelsen.

Konkret med hensyn til de påklagede forhold bemærkes, at anlægget placeres og indrettes, herunder i dybden, i overensstemmelse med de gældende afstandsregler i lovgivningen og de aktiviteter, der foregår i området, fx landbrug, skovbrug el. lign. Det bliver i detailprojekteringen med hensyn til dybde desuden taget hensyn til drænforhold, jordbund og de aktiviteter, der er specifikke for ejendommen. Røret lægges generelt i en dybde, så al almindelig landbrugsdrift kan foregå som hidtil.

Nærmeste produktionsbygning ligger ca. 100 m fra gasledningen. Gasledningens placering i forhold til bygninger og ledningens udformning og sikkerhedsklasse tilpasses de konkrete forhold i området, som samlet skal vurderes og godkendes sikkerhedsmæssigt af Arbejdstilsynet efter bestemmelserne i den gældende lovgivning på området. Disse forhold er uddybet nærmere i miljøkonsekvensrapporten og findes desuden behandlet i høringsnotatet, jf. tabel M.

De justeringer/tilpasninger af linjeføringen, der er sket i forbindelse med miljøvurderingsprocessen, har baggrund i allerede kendte/besluttede konkrete udviklingsplaner eller projekter for området eller på de pågældende ejendomme. I forhold til eventuelle fremtidige planer for ejendommen gælder det, at kommunen i kraft af reglerne for byggeri inden for arealreservationen, hvis nye produktionsbygninger ønskes opført, i forbindelse med behandlingen af landzonetilladelsen hører Energinet, som skal vurdere, om og hvordan de sikkerhedskrav, der er omkring gasledningen påvirker det ansøgte projekt. Såfremt projektet ikke er foreneligt med sikkerhedskravene, skal projektet eventuelt ændres eller have en anden beliggenhed. Der vil i alle tilfælde være tale om en individuel konkret vurdering i dialog med ansøgeren. Disse forhold er uddybet i miljøkonsekvensrapporten og i komprimeret form indgår de også i høringsnotatet, jf. bilag 5 til tilladelsen. Det bemærkes i øvrigt, at klager ejer matrikler hele vejen rundt om produktionsejendommen, og at der derfor potentielt vil være flere udvidelsesmuligheder.

Energinet har herudover tilkendegivet bl.a. i forbindelse med behandlingen af høringssvaret fra SDM, jf. ovennævnte individuelle svarbehandlingsskema, at klagerens synspunkter vil indgå i drøftelserne ved de kommende lodsejebesøg og de ønsker om ændringer, som ikke falder uden for den gældende arealreservation. Der vil herudover blive afholdt besigtigelse af ejendommene i forbindelse med

ekspropriationsforretningen, og igen være mulighed for at bringe evt. ønsker om mindre lokale justeringer af linjeføringen op over for ekspropriationskommissionen.

Det er rigtigt, at der i forbindelse med anlægsarbejdet kan være gener i forbindelse med driften. Så snart anlægsarbejdet er afsluttet, vil alle arealer blive reetableret, således at driften kan foregå uhindret. Røret bliver endvidere lagt i en dybde, så landbrugsdriften kan genoptages over hele arealet. Der vil desuden blive ydet erstatning og godtgørelse i henhold til aftaler med Energinet eller i forbindelse med ekspropriation.

De omtalte forhold, er forhold, som det forudsættes tilgodeset enten i detailprojekteringen eller i ekspropriationskommissionens forretning.

Erstatning og kompensation

Klager mener endvidere, at der mangler afklaring i forhold til erstatningen og kompensationen for de forringelser, projektet medfører både i anlægs- og driftsfasen.

Forhold, der vedrører tinglysning, ekspropriation og gæsteprincip falder uden for miljøvurderingslovens rammer, hvorfor punktet ikke kommenteres yderligere.

Klagen fra Jette Thomsen og Ebbe Holst (Lodsejere – skov – ved Vonsild, Kolding)

(Klagenummer: 1004688)

Klagere mener, at en række konkrete afværgeforanstaltninger og vilkår ikke er formuleret tilstrækkeligt konkret eller bør skærpes. Klagere mener endvidere at den nyetablerede fredskov og sø på deres ejendom ikke har indgået i miljøkonsekvensrapporten samt foreslår, som styrelsen forstår klagen, at der også skal være muligt for at lave justeringer af linjeføringen, hvis nye berørte lodsejere er blevet orienteret om den ændrede linjeføring.

Nedenfor er de forhold, der klages over, behandlet punktvis.

Indledningsvis skal miljøstyrelsen imidlertid gøre opmærksom på følgende:

Afværgeforanstaltningerne, der er oplistet i kapitel 1.4 i tilladelsen, er tiltag, som Energinet har indbygget i projektet, og som er nærmere beskrevet og begrundet i miljøkonsekvensrapporten. Listen over foranstaltningerne kan ikke stå alene, men skal ses samlet med de forklaringer og præciseringer, der fremgår af de afsnit i miljøkonsekvensrapporten og tillægget til rapporten (dok: Supplerende materiale), som foranstaltningerne er relateret til. Både miljøkonsekvensrapporten og tillægget indgår i tilladelsen, jf. hhv. bilag 2 og 3. En fuld forståelse og bedømmelse af foranstaltningerne, herunder foranstaltningernes funktionalitet og effekt, forudsætter således, at de ses i sammenhæng med beskrivelserne og vurderingerne i rapporten. og Miljøstyrelsen har endvidere i henhold til samordningsbestemmelserne i miljøvurderingsbekendtgørelsen foretaget en samlet myndighedsvurdering af projektet, herunder en fælles konsekvensvurdering, efter reglerne i habitatbekendtgørelsen, hvor der er benyttet den fællesprocedure. Myndighedsvurderingen (dok.:Natura 2000 vurdering og bilag IV-arter (Land)) har været i høring hos de øvrige myndigheder, uden bemærkninger fsva. hensynet til bilag IV arter. Vurderingen indgår i i tilladelsen, jf. bilag 4 til tilladelsen.

I det omfang styrelsen ikke fandt projektets indbyggede foranstaltninger for tilstrækkelige, er hensynet til de pågældende forhold fulgt op med yderligere krav, som er fastsat i vilkårene for tilladelsen. Vilårene fremgår af tilladelsens kapitel 3 og er begrundet i kapitel 4 og/eller afsnit 2.2, underafsnittet

vedr. høringens indflydelse på miljøvurderingsprocessen og afgørelsen. Det fremgår af tilladelsen, at begge dele skal opfyldes, dvs. både de afværgeforanstaltninger, der er indarbejdet som en del af projektet og er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten (og listet i afsnit 1.4), og vilkårene for tilladelsen.

Den sproglige udformning af såvel afværgeforanstaltningerne i afsnit 1.4 og de henhørende afsnit i miljøkonsekvensrapporten og vilkårene for tilladelsen, er accepteret, hhv. fastsat, efter grundig faglig overvejelse, og efter at styrelsen gennem partshøringer og afklarende drøftelser med bygherren, Energinet, har sikret sig, at formuleringerne er forstået korrekt og er dækkende for varetagelsen af de konkrete miljøhensyn.

Ud over de nævnte afværgeforanstaltninger og vilkår gælder øvrig lovgivning om indhentning af konkrete tilladelser, dispensationer, mv. efter særlovgivningen, hvor de konkrete forhold ved de enkelte lokaliteter bliver vurderet og detailreguleret i tilladelser efter eksempelvis skovloven, naturbeskyttelsesloven, miljøbeskyttelsesloven mv.

Endeligt bemærkes, at det følger af miljøvurderingsloven, at bygherren, Energinet, i det omfang projektet i forbindelse med detailprojekteringen bliver ændret, herunder med hensyn til bygge- og anlægsarbejdernes udførelse, i forhold til det, der er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten og det øvrige grundlag for afgørelsen, er forpligtet at søge om at få ændringen screenet, og om nødvendigt miljøvurderet, efter reglerne i loven. Tilsvarende gælder, hvis der på et senere tidspunkt i detailprojekteringen, eller i anlæggets etableringsfase, fremkommer ny viden eller det bliver konstateret, at omgivelserne er anderledes/ændret, i forhold til det, der har indgået i denne miljøvurderingsproces, herunder fx at naturtilstanden, eller forekomsterne af beskyttede arter visse steder er ændret.

Ukonkrete formuleringer af udvalgte afværgeforanstaltninger i tilladelses afsnit 1.4

Klager mener at nedenstående afværgeforanstaltninger, der indgår i tilladelsens afsnit 1.4, ikke er formuleret tilstrækkeligt konkret til, at lodsejer kan bruge afgørelsen i sin forhandling med bygherren eller ekspropriationskommissionen. Det gælder afværgeforanstaltninger ved krydsning af skov samt beskyttelse af bilag IV- arter. Disse forhold er kommenteret nedenfor.

Nedenstående er styrelsens bemærkninger til de enkelte forslag:

Afværgeforanstaltningerne i afsnit 1.4, pkt. 7. b. og 9.a

Klager mener, at afværgeforanstaltningerne i afgørelsens afsnit 1.4 pkt. 7. b. og 9.a, bør formuleres mere konkret med angivelse af en entydig grænse for maksimal bredde for arbejdsbæltet ved krydsning af skove, i stedet for, som formuleret i oversigten over afværgeforanstaltningerne, hvor der kun skal søges, hhv. tilstræbes, at indsnævres arbejdsbæltet til den angivne brede. Klager ønsker også et krav om, at arbejdsbæltet i nyere skove skal indhegnes af bygherre.

Anlægsarbejdernes gennemførelse ved krydsning af skove er bl.a. beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, fx afsnit 9.4.3.1, hvor indsnævringen af arbejdsbæltet ved krydsning af skove er konkret anført. Miljøstyrelsen har desuden, som det fremgår af afgørelsens redegørelse vedrørende skovbrug, jf. side 45, lagt til grund, at anlægsbæltet, som oplyst i miljøkonsekvensrapporten, bliver reduceret til de omtalte 15-20 m. Det kan imidlertid opstå situationer ved konkrete lokaliteter, hvor det ikke teknisk er muligt inden for rimelighedens grænser at efterleve kravet fuldt ud. De enkelte krydsninger af skove og alt arbejde, der kan påvirke skovene, kræver desuden en tilladelse efter skovloven, hvor den kompetente sektormyndighed, Miljøstyrelsen, tager stilling til den konkrete gennemskæring og påvirkningerne deraf og fastsættes de nødvendige krav i forhold til de konkrete aktiviteter og med hensyn til erstatningsskov.

Styrelsen finder derfor, at den aktuelle formulering er acceptabel og i tilstrækkeligt omfang sikrer hensynet til skovene og skovbruget i den nuværende fase af projektet.

Afværgeforanstaltning afsnit 1.4., pkt. 10 h

Klager mener, at afværgeforanstaltning afsnit 1.4., pkt. 10 h. vedr. bortskaffelse af oppumpet vand fra ledningsgraven under anlægsarbejderne skærpes, så det heller ikke kan udledes vand i nyplantet skov eller afgrøder, der er oversvømmelsessensitive.

Udledning af oppumpet grundvand, hhv. regnvand fra rørgraven forudsætter også en behandling efter miljøbeskyttelsesloven, som kommunerne er myndighed for. Kommunen vil i de enkelte konkrete tilfælde tage stilling til, hvor og hvordan bortledningen af vandet kan ske og om nødvendigt stille konkrete krav til udledningen, herunder hvor det kan ske.

I henhold til miljøvurderingsloven og miljøvurderingsbekendtgørelsen gælder det, at eventuelle § 28 tilladelser efter miljøbeskyttelsesloven, der er nødvendige for projektet, erstatter VVM-tilladelsen for så vidt angår udledningen, og skal følgelig foreligge samtidigt med tilladelsen efter miljøvurderingsloven. Nærværende miljøvurdering og tilladelse tager udgangspunkt i, at der ikke bliver udledt spildevand direkte til recipient i forbindelse med projektet på land. Dette er derfor fastholdt i denne afværgeforanstaltning. Det er imidlertid styrelsens opfattelse, at en detailregulering af udledningen ved nedsivning hører under den efterfølgende myndighedsbehandling efter særlovgivningen, mens nærværende tilladelse alene definerer rammerne og de overordnede krav, der skal sikre, at projektet kan gennemføres uden uacceptable påvirkninger af miljøet generelt.

Det fremgår af afværgeforanstaltningen, at udledningen som en forudsætning sker efter forudgående aftale med/tilladelse fra kommunen, og efter aftale med den pågældende lodsejer. Styrelsen mener derfor, at den foreliggende formulering i tilstrækkelig grad sikrer, at u hensigtsmæssig eller uønsket udledning udgås. Det indbefatter også de hensyn, klageren peger på i forhold til vandfølsomme skove.

Afværgeforanstaltning afsnit 1.4, pkt. 13. A1 B1 C1

Klager mener endvidere, at afværgeforanstaltning afsnit 1.4, pkt. 13. A1 B1 C1 bør præciseres med, at indsnævring af arbejdsbæltet skal ske, hvor arterne forefindes, og ikke, som vilkåret er formuleret, at det skal ske, hvor det er vurderet relevant. Det er efter styrelsens opfattelse ikke tilstrækkeligt, kun at reducere bæltet i de områder, hvor arterne med sikkerhed forefindes. Indsnævring kan også være relevant i områder, som vurderes at være potentielle yngle- og rasteområder for arterne, eller områder i øvrigt, der er relevante for bevarelsen af den økologiske funktionalitet for de beskyttede arter. Dertil kommer yderligere konkrete vurderinger om den konkrete bestands robusthed på lokaliteten og andre særkender.

Forståelsen af, hvad de omtalte foranstaltninger og formuleringer konkret dækker over, er knyttet til beskrivelserne i miljøkonsekvensrapporten, kapitel 18. Heri er de konkrete artsforekomster på de enkelte lokaliteter, lokaliteternes beskaffenhed og økologiske tilstand og potentiale, samt de konkrete anlægsmæssige aktiviteter, der vil foregå i eller tæt på de pågældende lokaliteter beskrevet, og de konkrete behov for afværgeforanstaltninger analyseret nærmere. Endvidere bemærkes, at afværgeforanstaltningerne, der er nævnt som undergruppe under punkterne A, B og C ikke skal ses som enkeltvis tiltag, men som deltiltag, der anvendes i en kombination, hvor de enkelte tiltag vægtes ud fra en samlet vurdering af behovet for afværge på det konkrete sted. Udtrykket "hvor det er relevant" skal således fortolkes restriktivt, og anvendes ud fra en samlet vurdering, som det i øvrigt er beskrevet i rapporten.

Formuleringen af de påpegede afværgeforanstaltninger er således efter styrelsens vurdering bedre dækkende og desuden mere restriktiv, end hvis foranstaltningen ændres som foreslået af klager til kun at finde anvendelse i områder, hvor den beskyttede art er fundet. Styrelsen finder derfor fortsat, at den aktuelle formulering af afværgeforanstaltningen er acceptabel og bedre dækkende, end det forslag, der er fremsat med klagen.

At afværgeforanstaltning afsnit 1.4., pkt. 13. D1

Klager mener endvidere, at afværgeforanstaltning afsnit 1.4., pkt. 13. D1 vedrørende padder skal ændres til et fast krav om et arbejdsbælte på "10 m i områder, hvor der findes padder".

Projektets påvirkning af bilag IV arter, herunder padder, er vurderet i miljøkonsekvensrapportens kapitel 16. Biodiversitet – natur og Vand, samt kapitel 18. Bilag IV-arter. Miljøstyrelsens vurdering af projektet i henhold til habitatbekendtgørelsens regler fremgår endvidere af notatet "Natura 2000 vurdering og bilag IV-arter (land). Miljøstyrelsens vurdering af projektet i forhold til påvirkningen af padder er behandlet på siderne 112-124. Notatet indgår ligeledes i tilladelsen, jf. bilag 1 og kan bl.a. ses via link:

https://mst.dk/media/172176/konsekvensvurdering_habitatbekendtgørelsen_bp_landdel_mst.pdf.

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en vurderingerne af projektets påvirkninger på bilag IV arter, herunder padder, jf. afsnit 18.8. Vurderingen, er udført ud fra en detaljeret kortlægning af de potentielle og konkrete artsforekomster, i de områder, der kan være berørt af projektet. De metoder, der er anvendt dertil, er beskrevet i afsnit 18.4. Der er i afsnit 18.8 endvidere systematisk beskrevet og vurderet hvilke afværgeforanstaltninger, der vil blive anvendt ved de enkelte lokaliteter, ud fra de konkrete anlægsaktiviteter og de områdespecifikke, eller artsspecifikke forhold på stedet. Der er derved identificeret flere forskellige foranstaltninger, der vil blive iværksat, enten hver for sig eller samtidigt, og som bl.a. er oplistet under punkt. 13. D.

Miljøstyrelsen har i miljøvurderingsprocessen foretaget en detaljeret gennemgang af de beskrevne forhold og af de foranstaltninger, der er indbygget i projektet, og ud fra en samlet vurdering ikke fundet anledning til at stille specifikke vilkår om indskrænkning af arbejdsbæltet i forhold til padder, ud over det, der er redegjort for i afsnit 18.8 i miljøkonsekvensrapporten. Det bemærkes, at Miljøstyrelsens accept af bygherrens formulering af afværgeforanstaltningerne i hvert enkelt tilfælde, som anført i indledningen, hviler på faglige overvejelser med baggrund i såvel vurderingerne og de udførlige beskrivelser af foranstaltningerne, som bygherren har indarbejdet i miljøkonsekvensrapporten. Den summariske formulering af afværgeforanstaltningerne i afsnit 1.4. i tilladelsen kan ikke stå alene, men skal ses i sammenhæng med beskrivelserne i miljøkonsekvensrapporten og styrelsens habitatvurdering.

Styrelsen har imidlertid bl.a. fastsat et supplerende vilkår, om at vidensgrundlaget vedr. artsforekomsterne skal opdateres, før anlægsarbejderne sættes i gang. Skulle der i den forbindelse fremkomme oplysninger, der adskiller sig væsentligt fra den viden, der ligger til grund for tilladelsen, skal bygherre, jf. de indledende bemærkninger herom, søge om en screening og i yderste fald en miljøvurdering i lyset af de pågældende ændrede forhold.

Det er Miljøstyrelsens vurdering fsva. arbejdsbæltets bredde generelt, at arbejdsbæltet altid, i de områder, hvor det er relevant af hensyn til bilag IV-arter, skal reduceres. Behovet for reduktion af arbejdsbæltet er forskellig, både i forhold til arterne generelt og i forhold til den konkrete artsforekomst på den enkelte lokalitet, hvilket også fremgår af beskrivelserne i rapporten og styrelsens vurdering af projektet iht. habitatbekendtgørelsen. Styrelsen vurderer derfor ikke, at der er fagligt

grundlag for at fastsætte et generelt fast breddemål for arbejdsbæltet på 10 m, som et generelt krav, som anført af klager, som skulle gælde alle steder, hvor der forekommer padder.

Det skal tilføjes, at områder med forekomst af padder normalt er moser, enge og våde skove, der oftest er omfattet af § 3 beskyttelse i henhold til naturbeskyttelsesloven eller af skovlovens bestemmelser. Aktiviteter, der foregår i disse områder, skal have en tilladelse efter særlovgivningen, hvor vurderinger i forhold til påvirkninger af bilag IV arter ligeledes indgår. Endvidere gælder det, at så vidt beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for de beskyttede dyrearter ikke kan undgås, skal der søges dispensation i jf. artsfredningsbekendtgørelsen hos Miljøstyrelsen.

Ukonkrete formuleringer af nærmere angivne vilkår og/eller forslag om skærpelse af krav

Klager mener at en række konkrete vilkår for tilladelsen ikke er formuleret tilstrækkeligt konkret til, at lodsejer kan bruge afgørelsen i sin forhandling med bygherren eller ekspropriationskommissionen. Det gælder vilkår 1 vedr. støj i forbindelse med underboringsarbejde, vilkår 3 og 4 for begrænsning af støj fra anlægsarbejderne ved ilandføringen ved Lillebælt. Endvidere foreslås en række vilkår skærpet. Det gælder vilkår 7, 8, 11, 14, 22, 23, 24, 27 og 32.

Styrelsens bemærkninger:

Styrelsens generelle bemærkninger angående forholdet mellem de fastsatte vilkår og de afværgeforanstaltninger, der er indbygget i det ansøgte projekt, jf. afsnit 1.4 i tilladelsen, samt den sproglige formulering af vilkårene, fremgår af det indledende afsnit ovenfor. Nedenstående er styrelsens bemærkninger til de enkelte påklagede vilkår.

Vilkår 1, 3 og 4

Klager anfører, at vilkår 1 vedrørende støj ved underboringsarbejder samt vilkår 3 og 4 vedrørende støj fra anlægsarbejderne ved Lillebælt bør være mere konkrete.

De konkrete hensyn og de forudsætninger, styrelsen har lagt til grund for ovennævnte vilkår er redegjort grundigt for i begrundelsen for vilkårene i afgørelses kapitel 4, side 38-40. Det fremgår endvidere af afgørelsen, at støjgener fra bygge- og anlægsarbejder herudover er reguleret af miljøaktivitetsbekendtgørelsen. Støjende bygge- og anlægsaktiviteter skal i henhold til bekendtgørelsen anmeldes til kommunen min. 14 dag før igangsættelse af arbejderne, medmindre kommunen har vedtaget forskrifter herfor i henhold til bekendtgørelsen. Kun fire af de kommuner, der berøres af anlægsarbejderne, har vedtaget forskrifter. For disse gælder bl.a., at arbejde uden for dagtimerne kræver kommunalbestyrelsens dispensation, hvor sidstnævnte i øvrigt også gælder generelt i henhold til bekendtgørelsen.

For så vidt angår vilkår 1 bemærkes, at det ikke kan udelukkes, at underboringsarbejde nødvendigvis skal foregå om natten, jf. begrundelserne for vilkårene i tilladelsen. Der kan derfor ikke stilles mere konkrete krav om tidspunkter for arbejdets gennemførelse. Hensynet til befolkningen varetages med kravet om støjbegrænsende tiltag og udarbejdelse af handlingsplaner. Herudover vil kommunen, jf. ovenstående tage konkret stilling til forholdene ved det konkrete lokalitet og stille de nødvendige yderligere krav, tilpasset det stedlige behov.

Vilkår 3 og 4 kan medgives, er sprogligt mindre lettilgængelige, men der er tale om teknisk meget komplekse processer og om særdeles vanskelige forhold, der er svært at beskrive mere enkelt. Vilkåret skal forstås i sammenhæng med begrundelserne i kapitel 4 samt de relevante afsnit og støjberegninger, der indgår i miljøkonsekvensrapportens afsnit om støj ved Lillebælt, samt de tilhørende støjbilag og supplerende støjdokumentation, der er refereret til i tilladelsen.

Styrelsen finder således ikke, at der er grundlag for at ændre vilkårenes formulering.

Vilkår 7

Klager ønsker endvidere, at vilkår 7 vedr. tung transport strammes yderligere, så tung transport kun er tilladt i dagtimerne. Det fremgår af begrundelsen for vilkårene, afsnittet Transport, at der lægges til grund, at transporterne kun undtagelsesvis må foregå uden for dagtimerne (kl. 7-18). Det er således lagt til grund, at Energinet indretter logistikken omkring transporten af komponenter mv. til og fra arbejdspladserne langs tracéet, således at de kun foregår i dagtimerne og dermed er til mindst gene især for beboere omkring oplagspladserne. Da det ikke kan udelukkes, at der kan opstå situationer, hvor der er behov for tranporet af varer eller maskiner på andre tidspunkter, vil et totalt forbud mod transport uden for dagtimerne forhindre en nødvendig eller optimal afvikling af arbejderne. Styrelsen finder derfor ikke, at der er grundlag for at ændre vilkåret, som foreslået.

Vilkår 8

Klager ønsker, at vilkår 8 skærpes med, at vejene skal være anlagt, så de ikke ødelægges af tung trafik. Det er her tale om nye vejadgange, der etableres til brug for tung transport forbundet med projektet og som typisk vil blive afviklet, når anlægsarbejderne er tilendebragt, og terrænet bliver reetableret. Anlægges permanente veje, er det ligeledes tale om veje knyttet til projektet og til brug for projektet, og som bygherren står for vedligeholdelsen af. Der er i øvrigt i vilkår 20 fastsat krav om, at veje, der anlægges på landbrugsjord, og som anvendes til håndtering eller transport af tunge varer, skal indrettes med køreplader, eller tilsvarende metoder, som tager hensyn til jordbundens naturlige sårbarhed overfor tryksskader eller særlig våde vejrforhold. Der er således, efter styrelsens opfattelse, stillet krav i tilladelsen, der varetager det hensyn, klager peger på.

Vilkår 11

Klager ønsker endvidere, at vilkår 11 skærpes, så opdatering af kendskabet til forekomster af bilag IV-arter mv. sker 1 måned før anlægsarbejdet påbegyndes. Styrelsen finder ikke, at fastsættelse af et bestemt tidspunkt på året for eftersøgning af bilag IV-arter er hensigtsmæssig, da opdateringen af viden skal ske på et tidspunkt, der er relevant for de pågældende arter og samtidigt tids nok til, at der i givet fald kan nås at planlægge og gennemføre de nødvendige tiltag. Da der er stor variation i, på hvilke tidspunkter på året, at de artsspecifikke undersøgelser kan gennemføres, mener styrelsen fortsat at det er korrekt ikke at fastsætte et konkret tidspunkt for opdateringen.

Vilkår 14

Klager ønsker, at vilkår 14 suppleres med et krav om, at der skal indhentes tilladelse til at køre på private veje hos ekspropriationskommissionen.

Et sådant krav falder efter styrelsens opfattelse uden for rammerne for miljøvurderingsloven og kan derfor ikke indgå i tilladelser meddelt med hjemmel i loven.

Med hensyn til det konkrete situation, klager henviser til, har Energinet oplyst, at der som udgangspunkt altid vil blive søgt om tilladelse til at benytte private veje hos ejer, og at dette normalt gøres ved telefonisk henvendelse forud for arbejdet. Energinet har endvidere oplyst, at de beklager, hvis dette ikke er sket, og de vil indskærpe over for deres entreprenører, at dette skal sikres i alle tilfælde. Energinet har i den forbindelse endvidere præciseret, at alle benyttede eksisterende veje vil blive efterladt i minimum samme stand, som inden de blev benyttet.

Vilkår 22

Klager ønsker endvidere, at reglerne i vilkår 22 om etablering af erstatningsskov suppleres med en række konkrete krav om fremgang og proces for genplantning, samt krav om dokumentation over for Miljøstyrelsen for gennemført genetablering.

Etablering og dermed også genetablering af skov eller etablering af erstatningsskov sker på baggrund af en særtilladelse fra Miljøstyrelsen (efter skovloven) og efter de anvisninger og krav, som bliver stillet i den konkrete tilladelse. Det er således styrelsens opfattelse, at de hensyn og tiltag, klager angiver, bliver varetaget i forbindelse med myndighedsbehandlingen af den konkrete ansøgning efter de regler der gælder i særlovgivningen på området. I øvrigt vil genetablering af skov altid foregå i samråd med lodsejer. Styrelsen vurderer ikke, at der er grundlag til at ændre vilkåret.

Forhold vedrørende hektarstøtte og servitutter falder efter styrelsens opfattelse uden for miljøvurderingslovens rammer, og kan derfor ikke inddrages i tilladelsen.

Vilkår 23

Klager ønsker, at vilkår 23 suppleres med konkrete konstruktionsangivelser, som vil være hensigtsmæssige ved deres skov, samt med krav om udlæg af køreplader, hvis grundvandet står højt og i våde perioder.

Det er en grundlæggende forudsætning for tilladelser efter skovloven, at indgreb på fredskov skal holdes på et absolut minimum og som hovedregel anlægges lineær. Der er imidlertid modtaget en række høringsvar, hvor der er udtrykt ønske om, at tracéet igennem skoven bugtes let, så uhensigtsmæssig visuel fraktionering undgås, og ud fra den betragtning, at der samtidigt evt. opnås en vis neddæmpende effekt i forhold til vindpåvirkningen af de forreste træækker langs den strækning, der skal holdes fri for beplantning. Styrelsen har derfor åbnet mulighed for, at tracé igennem skove kan bugtes let, hvis det anlægsteknisk er muligt og hvis lodsejer ønsker det. Denne konstruktion medfører, at flere træer skal nedlægges og hensigten er derfor, at tiltaget kun gennemføres, hvis det er ønskeligt og hensigtsmæssigt på det pågældende sted, samtidigt med at det er teknisk muligt. Som nævnt under tidligere afsnit vil de enkelte krydsninger af skov blive behandlet enkeltvis og konkret i henhold til særlovgivningen. Hvilken konkret udformning og hvilke anlægskrav, der vil gælde i det enkelte tilfælde, vil blive fastlagt i af den kompetente myndighed i den konkrete tilladelse efter skovloven. Dette gælder også evt. behov for udlægning af køreplader eller brug af særlig skånsomme arbejdsmetoder. Styrelsen finder således, at de påpegede hensyn vil blive varetaget i forbindelse med behandlingen af de enkelte aktiviteter efter skovlovgivningen. Styrelsen vurderer derfor ikke, at der er grundlag til at ændre vilkåret.

Vilkår 24

For så vidt angår vilkår 24 bemærkes, at det anførte "så vidt muligt" er rettet mod det forhold, at genetableringen skal ske så fyldestgørende, som det overhovedet er muligt. Genetablering betyder grundlæggende som begreb, at forhold skal bringes til oprindeligt tilstand. Der er imidlertid sikkerhedskrav omkring gasledningen, der betinger hvilken form for beplantning, der er tilladt oven på ledningen og på de tilstødende arealer. Der er redegjort for sikkerhedskravene i forhold til beplantning i miljøkonsekvensrapporten. Et krav om fuldstændig genetablering ville indebære, at hele gennembruddet skulle beplantes igen og at dette skulle ske med den samme beplantning/beplantningstype, som før. Dette er ikke muligt alle steder, da det vil bero på, den type vegetation, der fandtes i forvejen, og i givet fald i hvilken udstrækning, den må genplantes og hvor inden for sikkerhedsafstandene.

Styrelsen finder samtidigt, at det er vigtigt, at gennembruddene "genetableres" i videst muligt omfang, både i udstrækning og med hensyn til beplantningstype, da dette kan have betydning for

naturforholdene og biodiversiteten ved pågældende lokalitet. Hvor dette ikke er muligt, er det meningen, at man evt. kan finde anden form for beplantning, der opfylder sikkerhedskravene, således at så meget som muligt af gennembruddet bliver lukket til. Dette fremgår af bl.a. begrundelsen for vilkåret, jf. nedenstående citat fra tilladelsens kapitel 4:

Styrelsen finder det endvidere væsentligt, at ryddet levende hegn genoprettes i videst muligt omgang, så dets økologiske funktion og læ virkning genetableres over en kortere tid. Dokumentation for retableringen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende i form af fx billedmateriale fra før og efter anlæggets etablering.

Dertil kommer, at der ved genplantning også skal tages hensyn til lodejerens ønsker og behov.

Styrelsen finder ikke, at der er grundlag for den foreslåede stramning af vilkåret.

Vilkår 27

Klager foreslår, at der fastsættes et maksimalt bredde for gennembrud af diger, i stedet for den nuværende formulering om at gennembruddet skal minimeres mest muligt.

Det fremgår af begrundelsen for vilkår 27, jf. kapitel 4 i tilladelsen, hvad styrelsen mener med, at arbejdsbæltet skal "minimeres mest muligt", jf. nedenstående citat:

På baggrund af hørings svarene indføjes desuden en præcisering i vilkåret om at arbejdsbæltet skal holdes til et absolut minimum, når diger bliver gennembrudt.

Der er imidlertid forskel på diger og på de øvrige forhold ved lokaliteterne, herunder hvilke maskiner, der i givet fald kan anvendes til gennembrudsarbejdet. Fastsættelse af en fast bredde er derfor ikke muligt. Gennembrud af dige forudsætter desuden indhentning af en tilladelse fra kommunen efter særlovgivningen, hvor de konkrete gennembrud bliver vurderet og reguleret ud fra de konkrete forhold på stedet. Øvrige hensyn til diger, der er lagt til grund for styrelsens afgørelse fremgår af afgørelsens afsnit Arkæologi og kulturarv. Det fastsatte vilkår er efter styrelsens opfattelse mere restriktiv, end det klager foreslår. Styrelsen finder derfor ikke anledning til at ændre vilkåret.

Vilkår 32

Endvidere foreslås, at kravene i vilkår 32 om de tiltag, der skal gå forud for, at bygherre anmelder nedsivning af trykprøvevandet på landbrugsjord, skal bortfalde, da nedsivning efter klagerens opfattelse er for risikabel for naturen, fx hvis vandet udledes i en skov og fx kan løbe til en sø.

Vilkår 32 er primært fastsat for at sikre, at trykprøvevandet ikke udledes direkte til et vandområde (vandløb, sø eller havet). Energinet ønskede at vandet skal bortskaffes ved nedsivning og styrelsen har i den anledning hørt de kommuner, hvor nedsivningerne i givet fald vil finde sted. Nedsivning reguleres under miljøbeskyttelsesloven § 19 med kommunerne som kompetent myndighed.

Kommunernes tilbagemelding i den konkrete sag har været, at vandet vil kunne nedsives på baggrund af en tilladelse eller accept. Der vil i den henseende være krav om, at vandets sammensætning er analyseret, og resultaterne foreligger ved ansøgningen. Den konkrete nedsivning vil således blive behandlet af kommunen, som vil sikre, at nedsivningsstedet er egnet og lodsejer er indforstået. De konkrete krav vil fremgå af den eventuelle tilladelse eller accept. Der er således ikke grundlag for at frygte miljøskadelige forhold ved nedsivningen. Det fremgår i øvrigt af vilkåret, at der skal foreligge en aftale med lodsejer, før nedsivning kan finde sted. Styrelsen finder ikke, at der er grundlag for at ændre vilkåret.

Skov og sø har ikke indgået i miljøkonsekvensrapporten fra februar 2018

Klagerne anfører, at søen og fredskoven på klagers ejendom ikke har indgået i miljøkonsekvensrapporten fra februar 2018, selv om Energinet har modtaget dokumentation for, at der er givet tilladelse til etableringerne. Klagerene oplyser, at skov og sø er etableret i oktober-november 2018.

Miljøstyrelsens kommentarer til punktet:

Klagers ejendom indgår i et større sammenhængende område, som i kommuneplanen er udlagt til skovrejsning og i hele området er der enten eksisterende eller potentielle skovområder. Skovene i dette område er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, afsnit 9.3.3, tabel 9-1. Den nye skov fremgår ikke eksplicit af miljøkonsekvensrapporten. Energinet har imidlertid siden oktober 2018 haft kendskab til at der er givet tilladelse til skovrejsning og etablering af sø på den pågældende ejendom, og at klager har planer om at udnytte tilladelsen, hvilket det i øvrigt fremgår af klagerens høringsvar af 14. april 2019, jf. vedlagt kopi af svaret. Der er navnlig refereret til, at der har været afholdt møde mellem klagerne og Energinet om forholdene, hvor klager har informeret Energinet om planerne for den snarlige oprejsning af skoven. Energinet fandt ikke, at projektets linjeføring af den grund skulle ændres. Mødet fandt sted den 3. oktober 2018, hvor planerne for tilplantning blev gennemgået.

Klagerne har i øvrigt fremsat en række forslag til alternative placeringer af linjeføringen i forbindelse med såvel den 1. offentlighedshøring afholdt omkring årsskiftet 2017/2018 og tillægshøringen i juni/juli 2018. Ved tillægshøringen blev et forslag svarende det omtalte forslag fremført med henvisning til beskyttelse af Koldings Kommunes fremtidige drikkevandsindvindingsområde. Forslagene blev behandlet, men blev ikke efterkommet, hvilket fremgår af høringsbehandlingsskemaet fra de pågældende offentlighedsfaser. En række af de fremførte synspunkter blev medtaget i det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten. Klager fremførte endvidere sit forslag i forbindelse med høringen over miljøkonsekvensrapporten og udkast til afgørelse, jf. vedlagte svarbrev, bilag 1. Høringssvaret blev behandlet, og som det fremgår af høringsnotatet, herunder det individuelle svarbehandlingsskema, ID-nr. 134 (høringssvar fra Jette Thomsen), blev forslaget ikke efterkommet.

Begrundelsen herfor ligger i, at det bælte der i fremtiden skal friholdes for træer gennem det ny plantede skov, vil være begrænset. Der vil ved etablering af gasledningen kun skulle friholdes et bælte på 2 meter på hver side af gasledningen, målt fra midten af gasledningen, hvor der ikke må være beplantning af nogen art. Bredden af denne åbning svarer til bredden på mange veje og stier gennem skove og plantager. Det vil være muligt at foretage beplantningen således at åbningens forløb ikke fremstår som en ret linje gennem skoven. Ledningens linjeføring vil ikke give mulighed for indblik fra den nærtliggende rasteplads, da ledningen krydser matrikelgrænsen ca. 25 m nord for rastepladsen. Den mindst 4 m brede åbning langs ledningen vil således ikke kunne ses fra rastepladsen. Der er desuden opmærksomhed omkring risikoen for at påvirke padden og energinet er forpligtet til at gennemføre de nødvendige foranstaltninger til at sikre paddernes vandring, såfremt der er sammenfald mellem anlægstidspunkt og vandring, jf. kravene i tilladelsen til beskyttelse af bilag IV arter. De konkrete tilpasninger vil herudover ske i forbindelse med det videre arbejde med projektet og indgrebet på skoven vil herudover blive behandlet i henhold til skovloven. Der er i vurderingen endvidere lagt vægt på, at indgreb i den evt. nyplantede fredsskov er mindre indgribende, da der netop er tale om nyplantet skov, der i overvejende grad vil blive genplantet og hurtigt opnå en homogen tilstand.

Det alternativ, klagerne foreslår, vil indebære, at flere ejendomme og andre fredsskovområder bliver berørt, samtidigt med at der mod nordøst er kommuneplanlagt et større vindmølleområde (omr. 0416.TI i Kommuneplan 2017-2029).

Høringssvaret blev tillige sendt til Erhvervsstyrelsen med henblik på evt. behandling i forhold til landsplandirektivets arealreservation til anlægget. Forslaget gav ikke anledning til ændring af arealreservationen i det pågældende område.

Styrelsen må således konkludere, at søen på klageres ejendom, de forhold klagerne har gjort gældende og deres forslag har indgået i miljøvurderingsprocessen og i grundlaget for afgørelsen.

Udvidede muligheder for justering af linjeføringen

Klager foreslår endvidere, efter styrelsens forståelse af punktet, at der også skal være muligt at lave justeringer af linjeføringen, hvis lodsejer af den pågældende ejendom tidligere er blevet orienteret om linjeføringen.

Styrelsens bemærkninger:

Plangrundlaget for projektet er Erhvervsstyrelsens landsplandirektiv. Landsplandirektivet fastsætter bl.a. de fysiske rammer for anlæggets placering, herunder projektets tracé og udbredelsen af planlægningszonen omkring anlægget. Nærværende tilladelse efter miljøvurderingsloven hviler på dette plangrundlag og kan derfor ikke indeholde ændringsmuligheder, der fører til, at projektet etableres uden for de rammer, som er vedtaget med landsplandirektivet. Den foreslåede linjeføring er derfor ikke et muligt alternativ på det foreliggende plangrundlag.

Klage fra Den lokale borgergruppe i Everdrup og omegn

(Klagenummer: 1004690)

Klagen vedrører primært kompressorstationen ved E47, Tågeskov. Der klages over den valgte placering og over at der er taget større hensyn til hasselmus er større end til mennesker. Borgergruppen ønsker desuden, at der bliver stillet krav om jordvolde omkring kompressorstationen, samt krav om en fast bredde for beplantningsbæltet på 30 meter med en større andel stedsegrønt. Borgergruppen klager endvidere over de fastsatte kontrolvilkår for støj fra anlægget samt over forhold vedrørende adgangsvejen til anlægget. Borgerforeningen ønsker desuden, at der stilles udvidede krav til sikkerheden og til beredskabet samt klager over fravigelse af gæsteprincippet samt erstatningsrelaterede forhold og grundlaget for beregning af business casen for projektet.

Nedenfor er de forhold, der klages over, behandlet punktvis:

Placeringen af kompressorstationen

Borgergruppen klager over etableringen af kompressorstationen ved E47, Tågeskov. Der klages over den valgte placering i forhold til anbefalingerne i landskabsrapporten fra Urland.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Der har været stort fokus på placeringen af kompressorstationen i hele miljøvurderingsprocessen. Miljøstyrelsen kan henvise til beskrivelserne, undersøgelserne samt vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten, afsnit 4.3.3, styrelsens besigtigelse af området og de væsentligste alternative placeringer samt begrundelsesafsnittet i styrelsens afgørelse om tilladelse, kapitel 4.

Der er desuden redegjort detaljeret for kompressorstationens placering og samtlige underliggende undersøgelser i Miljøstyrelsens udtalelse af 17. september 2018 vedr. miljøkonsekvensrapportens indhold og i redegørelse af høringen afholdt i forbindelse med debatfasen. Herudover har Miljøstyrelsen redegjort for argumenterne for den aktuelle placering af kompressorstationen i styrelsens svarbrev af 14. januar 2019 til en række interesserede borgere med bopæl i lokalområdet. Miljøstyrelsens udtalelse kan ses på styrelsens hjemmeside, link:

https://mst.dk/media/173351/udtalelse-om-miljoekonsekvensrapportens-indhold_nye_kortdok8263825.pdf, og det omtalte brev er vedlagt dette notat, se bilag 2.

Det fremgår af ovennævnte materiale, at placeringen af anlægget er blevet fastlagt på baggrund af en omfattende undersøgelse af i alt 11 alternative placeringer. Placeringen er blevet vurderet både i forhold til landskabelige interesser, antallet af boliger, herunder om der er landsbyer i nærheden, som kan blive væsentligt påvirket, adgangsmulighederne til elforsyning, vejbetjening samt det, der teknisk er muligt at gennemføre inden for projektets fysiske rammer. Undersøgelserne og resultaterne heraf fremgår bl.a. af miljøkonsekvensrapportens kapitel 11. Energinet har i miljøkonsekvensvurderingen endvidere redegjort for tiltag, der sikrer en hensigtsmæssig indpasning af anlægget i landskabet og i forhold til den omgivende natur. Herudover har Miljøstyrelsen besigtiget området og de fremsatte alternative placeringer. Konklusionerne deraf fremgår bl.a. af vedlagte brev til borgergruppen.

Miljøstyrelsen har på baggrund af ovenstående, herunder besigtigelsen af de undersøgte områder, samlet vurderet, at kompressorstationens påvirkning af landskabet ved Tågeskov/Everdrup vil være moderat og at en placering af stationen ved Tågeskov (også omtalt "ved Everdrup" samt "ved motorvejen E47") vil være mest hensigtsmæssig sammenlignet med de øvrige undersøgte lokationer.

Jordvolde og beplantningsbælte

Borgerforeningen ønsker, at der bliver stillet krav om, at der skal etableres jordvolde omkring kompressorstationen samt krav om større andel stedsegrønne træer samt krav om et beplantningsbælte på min 30 meters i bredde.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Med hensyn til etablering af jordvolde skal det bemærkes, at Energinet allerede er i dialog med Næstved Kommune og naboer til kompressorstationen om udformningen af terrænreguleringen og har udearbejdet et forslag om etablering af afskærmende terrænregulering, dvs. volde, og hensigtsmæssig indretning af beplantning.

Det konkrete projekt kunne imidlertid ikke indgå i denne afgørelse, da terrænændringerne ikke er omfattet af landsplandirektivet. På baggrund af ønsker fremført under høringen er der i Landsplandirektivet (LPD) åbnet mulighed for, at Næstved Kommune kan give en landszonetilladelse til terrænbearbejdning af området, jf. LPD § 16, stk. 2. Når et sådant projekt foreligger, vil bygherre skulle forholde sig til, hvorvidt ændringen af projektet betyder, at der skal søges om screening af ændringen iht. miljøvurderingsloven.

Beplantningsbæltet er ligeledes defineret i landplandsdirektivets bestemmelser om områdets anvendelse, § 14, stk. 3. Beplantningsbæltet vil ifølge bestemmelserne i LPD kunne indeholde stedsegrønne træer plantet i grupper på strategiske steder. Bæltet skal ifølge LPD være min 15 m bredt.

Under hensyntagen til de lokale landskabelige forhold og naboernes udtrykkelige ønske om en effektiv begrænsning af indblikket til anlægget, har styrelsen på baggrund af de udarbejdede visualiseringer lagt til grund for tilladelsen, at beplantningen etableres i en brede på mellem 15 og 30 m, som tilpasses således, at så vel det landskabelige hensyn og naboernes ønske om en effektiv begrænsning af indblikket til anlægget er tilgodeset.

Der er i afgørelsen endvidere stillet krav om at detailplaner over indretningen af stationen, herunder indretningen af bygninger og af vegetationsbæltet bliver sendt til styrelsens accept i god tid inden påbegyndelse af anlægsarbejderne. Der er ved afgørelsen endvidere lagt til grund, at tilpasningen af

såvel terrænregulering og vegetation sker i dialog med kommunen og med beboerne omkring stationen, som det er oplyst af Energinet ved behandlingen af høringssvarene.

Der er således åbnet mulighed for, at beplantningsbæltet etableres i op til 30 m bredde. Det er efter styrelsens vurdering imidlertid væsentligt, at der er tilstrækkeligt fleksibilitet til stede, så en hensigtsmæssig indpasning af beplantningsbæltet i landskabet fortsat er mulig. Styrelsen vurderer derfor ikke, at det er hensigtsmæssigt at ændre vilkåret, som foreslået i klagen.

Krav om støjmålinger i stedet for beregninger

Borgerforeningen ønsker, at der bliver stillet krav om konkrete støjmålinger i stedet for beregninger og er utilfredse med, at der benyttes beregningsmodeller, der er meget gamle (fra 1980).

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Synspunkter om støjmåling blev også fremført i høringssvaret fra den samme gruppe af borgere. Miljøstyrelsen afgav ved denne lejlighed nedenstående forklaring af de regler, som gælder for regulering og eftervisning af støjpåvirkninger, som styrelsen mener også er dækkende for klagepunktet.

Støjpåvirkningen fra kompressorstationen er reguleret ved vilkår 2 for afgørelsen. Støjkravene er fastsat i overensstemmelse med anvisningerne i Miljøstyrelsens støjvejledning, Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder, og under hensyntagen af de konkrete type boliger, der ligger omkring anlægget. Kontrolkravene er ligeledes formuleret i overensstemmelse med de gældende vejledninger herfor fra Miljøstyrelsen som såkaldt "Miljømålinger – ekstern støj" og udføres af et laboratorium, der er akkrediteret eller godkendt til at udføre disse målinger.

Metoden består i fysiske målinger af hver enkel betydende kilde, mens den er i drift med maksimal støjudsendelse, som herefter bliver anvendt i en beregningsmodel, hvor den enkelte kildes eksakte placering, højde og målt maksimal kildestyrke er isat, sammen med oplysninger, der beskriver de aktuelle forhold i omgivelserne, herunder terræn, vindforhold, bygninger og eventuelle støjdæmpende foranstaltninger mv. De herved beregnede maksimale støjniveauer, fratrukket beregningsusikkerheden, sammenlignes med de fastsatte krav i tilladelsen.

Det er en forudsætning for kommunernes og statens kontrol med støj fra virksomheder, at denne metode anvendes, hvis resultaterne skal danne det retslige grundlag for en håndhævelse af evt. fastsatte støjkrav i en godkendelse eller tilladelse jf. bek. om kvalitetskrav til miljømålinger, Bek. 523 af 1. maj 2019.

Styrelsen vurderer ikke, at der er grundlag for at ændre vilkåret.

Adgangsvejen til kompressorstationen

Borgerforeningen ønsker endvidere, at der stilles krav om, at adgangsvejen fra Rønnedevej benyttes i alle henseender. Endvidere påklages, at placeringen af adgangsvejen er valgt med henvisning til økonomi og tidsperspektiv, selv om pågældende lodsejer har ønsket en anden placering på sin ejendom.

Styrelsens bemærkninger:

Kompressorstationen skal forsynes med en ny adgangsvej. Der blev i miljøkonsekvensvurderingen undersøgt 2 alternative løsninger. Det ene alternativ gik ud på etablering af en ny adgangsvej fra Rønnedevej, som ligger øst for stationsanlægget. Andet alternativ var etablering af en ny adgangsvej fra Tågeskovvej og forløber parallelt med Hestehavevej på en strækning af ca. 200 meter.

På baggrund af de modtagne hørings svar og synspunkter fremført på borgermøderne har Energinet fravalgt alternativ 2, således at adgangen til stationen for al tungtransport vil foregå ad den nye adgangsvej fra Rønnedevej. Der er fortsat mulighed for at etablere en vejadgang via Hestehavevej, som er en beredskabsvej. Vejen er nødvendig således af sikkerhedsmæssige hensyn og nødvendig for beredskabet. Der er desuden givet mulighed for at benytte denne indkørsel i forbindelse med nedrivning af den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

Det er tale om anvendelse af en eksisterende adgang til ejendommen, som også i dag anvendes til maskinel mv. i forbindelse med driften af landbruget/husdyrbruget på ejendommen. Belastningen af omgivelserne ved transportaktiviteten under nedrivningsarbejderne vurderes ikke at afvige væsentligt fra de muligheder for vejens anvendelse, der sker under de eksisterende forhold. Styrelsen finder, at de allerede udmeldte krav fsva. transportveje og adgang til anlægget er restriktive nok til at sikre, at trafikken på de tilstødende veje ikke bliver udsat for uacceptable forhold.

Udvidede krav til sikkerheden

Borgerforeningen mener, at der burde være stillet udvidede krav til sikkerheden og afskærmningen af denne kompressorstation og til beredskabet i forhold til det, der normalt stilles til nuværende gasanlæg i Danmark, da der er tale om større trykforøgelse i gasledningen, hvilket derfor stresser og bekymrer beboerne i nærområdet voldsomt.

Styrelsens bemærkninger:

Direktoratet for Arbejdstilsynet er den kompetente myndighed i Danmark i forhold til regulering samt godkendelse af gasanlæg og anlæg under tryk i øvrigt. Gasrørledningen bliver lagt og drevet i overensstemmelse med de nationale regler og de internationale branchespecifikke retningslinjer for denne type anlæg. Før idriftsættelse godkendes anlægget af Direktoratet for Arbejdstilsynet. Energinet har i dag 925 km gastransmissionsnet og ca. 43 linjeventilstationer, som er etableret og drives i henhold til disse regler. Der findes derudover på dansk jord et mere end 8.400 km gasdistributionsnet, som ligeledes er underlagt reglerne.

Det er i miljøkonsekvensrapporten redegjort for det sikkerhedshensyn, der er indbygget i projektet, herunder i forhold til reglerne om minimumafstand til bygninger, hvor mennesker kan opholde sig i længere tid og gasrørledningens materialetykkelse og sikkerhedsklasse, som tilpasses til, hvor stor en afstand, der er til nærmeste eksisterende eller allerede planlagt bebyggelse. Det danske gastransmissionsnet overvåges døgnet rundt, og fra kontrolcentret kan der øjeblikkeligt reageres på de alarmer, der er installeret i gasanlæggene og eventuelt lukkes for gassen om nødvendigt. Gasrørledninger, kompressorstationer, linjeventilstationer og andre gasanlæg bliver kontrolleret regelmæssigt efter klare og strenge regler.

Arbejdstilsynet er blevet hørt i forbindelse med miljøvurderingen. Høringsvaret indeholdt bemærkninger af generel karakter, som Energinet har noteret sig og inddrager i det videre arbejde med projektet.

Kompressorstationer er ikke omfattet af reglerne om risikovirkomheder og forventes heller ikke at kunne give anledning til et såkaldt større uheld med farlige stoffer. Tilsvarende gælder for rørstrækningerne, som heller ikke er omfattede af risikoreglerne.

Der er redegjort for sikkerhedsforholdene ved anlægget i miljøkonsekvensrapporten og de anlægsmæssige og indretningsmæssige forhold med betydning for personrelaterede risici for et større uheld bliver detailreguleret af de kompetente myndigheder inden for særlovgivningen på området,

hhv. Arbejdstilsynet og beredskabet. Der er således ikke grundlag for at stille særregler til kompressorstationens sikkerhed.

Det er oplyst, at der aldrig er sket ulykker på det danske transmissionsnet, som har eksisteret i over 40 år. De ulykker og gasudslip, der rapporteres om, sker typisk på distributionsnettet som følge af lokale anlægsarbejder, der beskadiger distributionsnettets meget mindre rør.

Endvidere påklager borgergruppen fravigelsen af gæsteprincippet, idet det henvises til tekst i landsplandirektivet. Herudover klages der over, at erstatningsperioden for skader på dræn kun er 10 år og mener, at den bør forlænges.

Borgergruppen mener desuden, at omkostningerne forbundet med at føre ledningen på vand i stedet for på havbunden og behovet for etablering af adgangsveje samt byrden ved fravigelse af gæsteprincippet og erstatninger for skader på dræn burde have indgået i businesscasen for projektet.

Det bemærkes samlet, at forhold, der vedrører tinglysning, ekspropriation, gæsteprincip og udformning af projektets business case falder uden for miljøvurderingslovens rammer, hvorfor disse klagepunkter ikke kommenteres yderligere.

Det bemærkes endvidere, at Erhvervsstyrelsen oplyser, at landsplandirektivet er udstedt af Erhvervsministeren som en bekendtgørelse i medfør af planlovens § 3, og at Landsplandirektivet ikke kan påklages til klagenævnet, hvilket blev oplyst bl.a. på borgermøderne om Baltic Pipe i marts 2019.

Borgergruppen har herudover anført, at der i miljøvurderingen er taget større hensyn til hasselmus end til mennesker. Hertil skal styrelsen bemærke, at rammerne for gennemførelsen af miljøvurderingen og er fastsat i miljøvurderingsloven, hvor der indgår bestemmelser om, hvilke forhold og parametre, der skal indgå i vurderingen. Miljøkonsekvensrapporten, såvel som tilladelsen varetager i udstrakt omfang hensyn til både mennesker, herunder menneskers sundhed, de rekreative muligheder og de lokalsamfundsmæssige interesser, lige som det også sikres, at natur, vand og beskyttede arter ikke påvirkes i uacceptabelt omfang.

Hørings svar vedr. Baltic Pipe

Vonsild, den 12. april 2019

Side 1 af 2

Vonsildvej 225, 6000 Kolding er en lille ejendom på 11 Ha med et stuehus fra 1878 og to udbygninger, resten er nyplantet fredskov med sø. Ejendommen ligger ud til Hovedvej 170 mellem Kolding og Christiansfeld. Se bilag 1 (markkort f/Naturplant)

Energinets Linjeføring af Baltic pipe skære de 11 Ha op i to trekanter, så de 10 Ha vil komme under arealreservation til evig tid. Anlægsarbejdet er planlagt til perioden fra februar til maj.

Skovarealer fældes for at gøre plads til kæmpe gasledning: Det er dybt kritisabelt at nedlægge træer/skove der er de største CO2 optager, for at gøre plads til Baltic Pipe der udleder store mængder fossilgasser ud i miljøet.

Hvordan skal vi blive CO2 neutrale om 30 år?

Naturgas udleder 2,7 kg CO2 for vær 1 kg naturgas der afbrændes, hvis røgen ikke renses.

Træer har flere positive egenskaber, ikke blot optager de tonsvis af CO2, men når de fældes, vil de blive brugt i byggeriet eller til møbler, og derved erstatte materialer som stål og beton, der også er meget energikrævende at fremstille.

Forslag til ændring af linjeføring uden at forøge længden: se bilag 2 (kort blå streg). Hvis Energinet ændrer linjeføringen lige Vest for motorvejen syd for Vonsild (72 km) Blot flytter linjeføringen ca. 100 meter mod Nord, og laver linjeføringen i en blød bue nord om Vonsildgård på Sjølundvej, Kolding. Så kan Energinet **undgår at arealreservere fem privatbeboelse** på Hovvejen og Vonsildvej, **og fældning af ca. 14.000 træer.** (700 x 20 meter arbejdsbrede i skov) samt genplantning af **ca. 11.200 stk. træer.** (300 x 16 meter fredskov på Hovvejen, og 400 x 16 meter fredskov på Vonsildvej 225)

Behandling af forslag til ændring af linjeføring indsendt til 1. høring: se bilag 3 (id nr. 38) & bilag 4 (kort blå streg)

Del af forslag: Ændre den sydlige del omkring Kolding, fra Stationen mellem Hylkedalsvej og Tankedalsvej graver vest om Svanemosen og FOVSLEV SKOV over Fovslev mark, under Ødisvejen under motorvej ved 70 km punktet, under Koldingvej, syd om Nørreskoven for at ramme den sydlige rørføring inden Binderrup.

Svar: En linjeføring ved Kolding der går vest om Svanemosen vil være betydeligt længere og er derfor ikke indenfor de tekniske og økonomiske rammer for Baltic Pipe Project og inddrages ikke videre.

Konklusion: Der tages kun hensyn til at linjeføringen bliver 4 km længere, og dyrere, MEN der tages IKKE højde for, hvad der spares når Energinet ikke skal igennem minimum, 1,5 km skov med dertilhørende genplantning, eller til skovenes CO2 optagning, ligeledes er der ingen hensyntagende til Baltic Pipe arealreservere/stavnsbinde folk til deres privatboliger, samt forhindre eventuelt undvigelse af boligområde mm. ved Vonsild/Dalby i alt fremtid.

Det er tankevækkende når Baltic Pipe økonomi er baseret på 30 års indtægt.

VENLIGST GENOVERVEJ, om de 4 km længere linjeføring ikke er en god investering i fremtiden, både samfundsøkonomisk og miljø - CO2 mæssigt.

Kortmaterialet er misvisende: Vi har fem gange (fra 1. høringssvar den 21. januar 2018 og sidst den 3. oktober, da Energinets medarbejder Peter Møller Bartholomæussen <xpmb@energinet.dk var på besøg hos os,) gjort opmærksom på at Energinets kortmateriale IKKE er blevet rettet til ved området syd for Kolding.

Energinet har ikke tilrettet kortmaterialet, og derfor indgår fredskoven Vonsildvej 225 IKKE i miljøkonsekvensrapporten fra februar 2019, og det er selvom Energinet har modtaget kopi af vores tilladelse fra Miljøstyrelsen pr. 18/5-2018 til at etablere fredskov på hele ejendommen, samt tilladelse til udgravning af sø fra Kolding Kommune, og beplantningsoversigt fra Naturplant.

Skoven og søen blev færdig etableret 7. november 2018. spørgsmålet er så: er det den eneste skov på linjeføringen der ikke er med i Miljøkonsekvensrapporten?

Miljøstyrelsen bør gennemgå deres bevillinger til nyplantet skov på linjeføringen de sidste 3 år, da rundkørslen på Vonsildvej/Ødisvej, der blev færdig september 2016, heller ikke er på kortmaterialet.

Linjeføring skal bugte sig gennem skov: Ved borgermødet i Kolding den 4. marts 2019, fik vi oplyst af Dana Østergaard fra Miljøstyrelsen, at vi for at undgå stormfald skulle sørge for, at få linjeføringen til at bugte sig, Da vi ligger 60 meter over havoverflade og Energinet åbner vores fredskov med et 400 meter langt lige snit fra nordvest mod sydøst, er der stor sandsynlighed for stormfald, derfor bør Energinet lave en bugtet linjeføring. Vi imødeser at linjeføring går så tæt på naboens Allé, - eller det første sving kommer så tæt på hovedvejen som muligt, så der ikke er direkte udsyn til søen, da der mellem hovedvej 170 og vores matrikel nr. er en raste-P-plads lige syd for linjeføringen. Da der tidligere var et læhegn mod vores mark, brugte folk marken nærmest som en lejrplads, det vil nok gentage sig, når skoven nu bliver åbnet af linjeføringen.

Sø og salamanderpadder: Inden vi blev gjort opmærksom på Baltic pipe, fik vi på grund af forekomst af salamanderpadder i søen nord for linjeføringen, tilladelse af Kolding Kommune til udgravning af en sø mere, lige syd for linjeføringen, så den nyetablerede sø er den midterste af tre søer indenfor 500 meter. Hvis projektet blot bliver lidt forsinket eller vi får tidlig forår, forhindre linjeføringen padderne i at vandre i yngletiden.

Søen indgår heller IKKE i miljøkonsekvensrapporten udarbejdet i februar 2019.

Brede på anlægsbæltet i skov: Ligeledes oplyste Dana Østergaard fra Miljøstyrelsen, at vi skulle sørge for, at anlægsbæltet bliver inden for 15-20 meter, da linjeføringen går gennem skov.

Dræn/Grøfter: Da der er plantet skov, skal dræn ikke genetableres, men vi har grøfter, i linjeføringen er de ca. 1,2 meter dybe, for at forhindre at træerne drukner. Derfor vil vi gerne vide hvordan vi oprenser/vedligeholder disse grøfter, hvis rørledningen kun er 1 meter under terræn? Er det muligt at rørledningen kan graves 2 meter ned de steder linjeføringen og grøfter mødes, så Energinet restaktioner på minimum 40 cm til rør kan overholdes?

Håndtering af grundvand under udgravning: Da grundvandet står højt i vores område, og der er skov syd og nord for linjeføringen, samt hovedvej 170 mellem Kolding og Christiansfeld støder op til mod vest, og linjeføringen går mod øst hvor terrænet ligger lavere, ønsker vi svar på hvordan og hvor det overskydende grundvand sendes hen under udgravningen. Vi vil gøre opmærksom på, at under udførelsen af cykelstien på Vonsildvej i 2018, fik vi ved en fejl kørt forurenede grøftejord på vores matrikel hvor linjeføringen skal gå igennem. Kolding Kommune har eksproprieret dette areal, da vores dræn munder ud i Dalby Mølleå, og vi ikke kunne stå med ansvaret for forureningen af denne.

Indhegning af ny fredskov: Ved rejsning af ny fredskov kræves det, at skoven er indhegnet i de første 5 år, når Energinet så deler skoven i to dele, opsætter Energinet så hegn på begge sider af anlægsbælte? Og hvordan skal vi komme på den nordlige side af anlægsbælte, når vi i foråret, efter lovgivningen, skal foretage mekanisk rensning (ukrudt m.m.) af den nye fredskov, når der ingen tilkørselsmuligheder er?

Erstatning for værdiforringelse af bolig og skov: Da vores hus og skov ligger indenfor arealreservationen (200 m) og Energinet skal have råderet over vores ejendom bliver vi stavnsbundet, hvis vi ikke modtager en ordentlig erstatning, så vi kan sælge ejendomme meget billiger. For hvem vil bo på en lille ejendom fra år 1878 uden mulighed for at bygge ud! Når vi ufrivillig skal lægge vores bolig og skov til EU-fællesskabs bedste!! hvem skal så betale? Energinet fratager os vores eksistensgrundlag, - den ejendom er vores pensionsopsparing!

Gæsteprincippet skal overholdes: Ligeledes gælder for gæsteprincippet. Hvordan kan vi som almindelige lovlydige danske skatteydere stilles til økonomisk-ansvar overfor, hvad der sker, af udefra komne og uventede ting på vores matrikel nr. langt ud i den uvisse fremtid. Vi bor ved hovedvej 170 og er centrum for gravearbejde til eks: cykelsti, kloak, kabler, vandboringer i SFL-område, samt en raste-P-plads, hvor alle kan komme ubemærket til vores areal. Vi har ikke økonomi til at fravige gæsteprincippet.

Med venlig hilsen

Ebbe Holst & Jette Thomsen

Peter Kjongerskov
Ribevej 47, 8723 Løsning
Tlf. 2084 3722

Mønterupvej 5
7100 Vojens

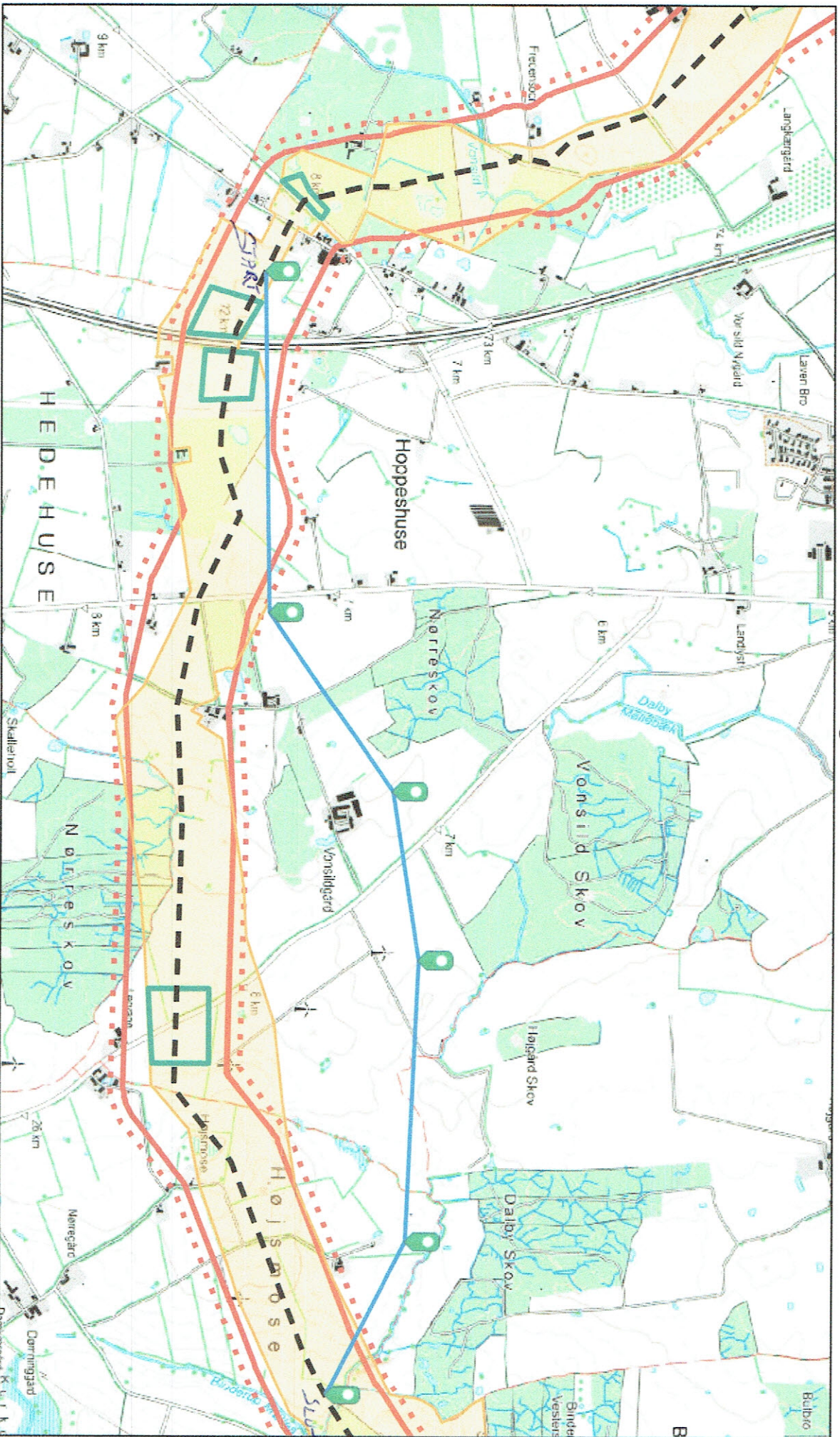
J.Nr.

Målførhold: 1:3000

Inti.: PKJ

Dato: 10.10.2018 / 10:59:09

Udsnit fra Energinets webkort

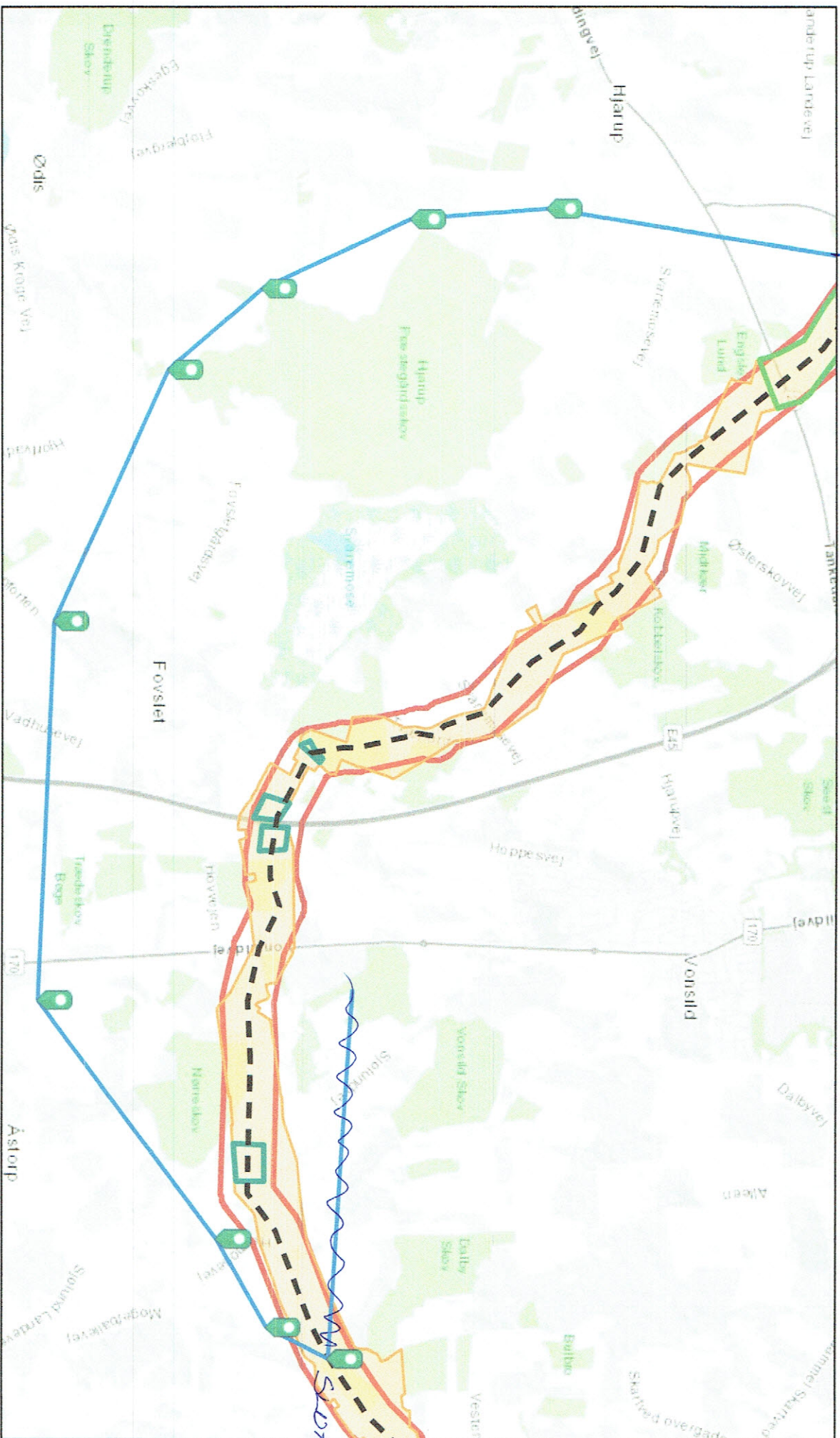
7.4.2019 13.04.56

- Forventet linjeføring for gasledning
- Oplag- / arbejdspladser
- Projektområde for gasledning
- Arealreservation til landsplandirektiv (200m)
- Arealreservation til landsplandirektiv (250m)

8	A	B	C	D	E	F
Id nr.	Emne	Resumé	Forslag/konsekvens	Kommentar		
38		<p>(106) Annulter Baltic Pipe og benyt eksisterende EuroPIPE II som er fibundet til NETRA.</p> <p>Det næst bedste og billigste ville være, at følge den nuværende gasledning fra Nybro – over Egved nord om Kolding, ud mod Skærbæk og så over Lillebælt til Middelfart, så undgår man at gasledningen kommer i nærheden af det Fredede naturreservat lige syd for Fæsnø (Ramsar område 112), samt mange andre naturområder opført på Natura 2000 listen. Man sparer væsentligt til ekspropriationer og efter EnerginetDKs hjemmeside må man grave 5 meter fra eksisterende gasledninger hvis de selv giver tilladelse, foruden et arbejdsområde.</p> <p>Kan ovenstående ikke på nogen tænkelig måde lade sig gøre, så er forslaget: At man pga. SFL området ændre den sydlige del omkring Kolding, fra Stationen mellem Hylkedalsvej og Tankedalsvej graver vest om Svanevolden og FOVSLEV SKOV over Fovslev mark, under Koldingvej syd om Nørreskov for at ramme den sydlige rørføring inden Binderrup. Det vil om alle omstændigheder skåne det fredede området ved SVANEMOSEN fra Natura 2000 Listen, og SFL området, og så kommer man kun til at snitte lidt af udkanten af en privatejet skov. Derudover ser det ud som om langt færre lodsejer og husstande bliver berørt med denne rørføring.</p>	<p>Den foreslåede linjeføring igennem Tyskland og langs den eksisterende linjeføring over Lillebælt og Fyn er ikke relevant for Baltic Pipe Project af tekniske, sikkerhedsmæssige og økonomiske omstændigheder og inddrages ikke videre. En linjeføring ved Kolding der går vest om Svanevolden vil være betydeligt længere og er derfor ikke indenfor de tekniske og økonomiske rammer for Baltic Pipe Project og inddrages ikke videre.</p>			
47		<p>(110) Ønsker ledningen placeres længst mod vest på deres ejendom af hensyn til drægn. Ved ejendommen bedes kablet dog ført langs med skoven mod nord, evt. ophængt på allerede eksisterende master, det anbefales ikke at nedlægge kablet i skoven Haslev Orned. Kort med forslag til placering er vedhæftet høringsvarer.</p>	<p>Høringsvarer har givet anledning til ændring af linjeføringen af el-kablet, fremlagt i 1. offentlighedsfase.</p> <p>De konkrete oplysninger omkring ønsket til linjeføring af jordkabler (EU) fra Haslev til kompressorstationen vil indgå i overvejelser omkring den endelige placering af jordkablet indenfor projektområdet. Ophæng på eksisterende master er ikke relevant og vil ikke indgå af teknisk årsager.</p>			
48	39	<p>(111) Såfremt den sydlige linjeføring udenom Kolding måtte komme i anvendelse, betinges således at ledningen placeres i den nordligste del af traceen, således at den ikke hinder fremtidige placeringer af nye driftsbygninger på mit landbrug. Såfremt den nordligste linjeføring udenom Kolding måtte komme i anvendelse, betinges at der ved linjeføringen ved Sdr. Biert sikres tilstrækkelig afstand og mulighed for fremtidig boligudvikling og derfor anbefales at ledningen på dette stræk trækkes mod syd.</p>	<p>Høringsvarer giver ikke anledning til ændring af projekter fremlagt i 1. offentlighedsfase, da der ikke foreligger konkrete vedtagne planer (byggetilladelser, landzonetilladelser, lokalplaner etc.), som vil ændre på den foreslåede linjeføring. Fremtidig planlægning på ejendommen indgår dermed ikke i overvejelser omkring den endelige placering af gasledningen indenfor projektområdet.</p>			
49	40					

START

Udsnit fra Energinets webkort

12.4.2019 13.14.06

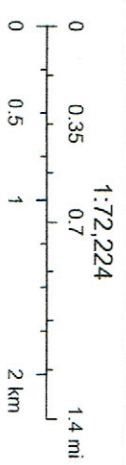
Forventet linjeføring for gasledning

Oplag- / arbejdspladser

Projektområde for linjeventilstation

Projektområde for gasledning

Arealreservation til landsplandirektiv (200m)

Sources: Esri, HERE, Garmin, Intermap, increment P Corp., GEBCO, USGS, FAO, NPS, NRCAN, Geobase, IGN, Kadaster NL, Ordnance Survey, Esri Japan, METI, Esri China (Hong Kong), swisstopo, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community

Sendt pr. mail til
lundegaard@sport.dk

Landskab og Skov
Ref. DAMOE
J. nr. MST-004-02154,
MST-531-00003
Den 14. januar 2019

Kære Mogens Hansen, Tina Bjerregaard og Charlotte Roest.

Tak for henvendelsen om den igangværende miljøvurdering af Baltic Pipe projektet. Det fremgår af brevet, at I er bekymrede for de påvirkninger, som en kompressorstation placeret på arealet ved Hestehavevej, øst om E47 motorvejen, vil kunne få på landskabet og på borgerne i og omkring Everdrup og henviser til, at lokaliseringsundersøgelsen udført for Energinet i 2018 af konsulentfirma Umland pegede på fire andre placeringer, som bedre egnede med hensyn til både landskab og afstand til landsbyer og bebyggelse. I anmoder på den baggrund om, at disse fire lokaliteter bliver inddraget i miljøkonsekvensrapporten.

Det fremgår endvidere af brevet, at det især er anlæggets omfang samt den forventede støjpåvirkning, som er anledning til bekymringerne, men der nævnes såvel utryghed i forhold eksplosionsfare og terrorhandlinger, ligesom frygt for forringelse af ejendomsværdien for de boliger, der ligger i området.

Miljøstyrelsen skal indledningsvis gøre opmærksom på, at det ved lov¹ er fastsat, at miljøkonsekvensrapporten bl.a. skal indeholde en beskrivelse af de rimelige alternativer, som er blevet undersøgt i forbindelse med bl.a. lokaliseringen af anlægget, samt de begrundelser, der har ligget til grund for den valgte løsning, herunder set i forhold til hensynet til projektets indvirkninger på miljøet.

Miljøkonsekvensrapporten for projektet kommer således til at indeholde en fyldestgørende beskrivelse af samtlige relevante lokaliseringsmuligheder, der har været undersøgt ved placeringen af kompressorstationen, og dermed også de lokaliteter, som I henviser til i brevet. Det gælder både en beskrivelse af de miljømæssige forhold, der vil være relevante for disse lokaliteter, samt de miljømæssige argumenter, der er lagt vægt på ved placeringen.

For så vidt angår de fire konkrete alternative lokaliseringsmuligheder, som er henvist til i brevet, kan Miljøstyrelsen på nuværende tidspunkt oplyse

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), LBK nr. 1225 af 25/10/2018, § 20. stk. 2.

følgende. Den ene lokalitet er knyttet til en linjeføring, som har et ilandføringspunkt, som ikke længere er aktuelt. De øvrige tre lokaliteter, som er nævnt, blev vurderet nøje af Miljøstyrelsen i forbindelse med afgrænsningen af miljøkonsekvensrapporten og fagkyndige personer fra styrelsen foretog besigtigelse af områderne. Miljøstyrelsen kunne i den forbindelse konstatere, at disse lokaliteter var landskabeligt mere sårbare, end lokaliteten ved sydmotorvejen E47.

I forhold til de nævnte lokaliteters tæthed til boliger kan Miljøstyrelsen endvidere konstatere, at flere af disse ligger tættere op ad landsbyer (afstande på mellem 300 – 700 m), end arealet ved E47. Antal beboelser inden for en afstand af hhv. 300 m, 500 m og 1000 m fra afgrænsningen af de omtalte områder for placering af kompressorstationen er vist i nedenstående tabel:

Antal beboelser indenfor en afstand af hhv. 300 m, 500 m og 1000 m fra afgrænsningen af områder for placering af kompressorstationen				
Områdenr i Umland rapporte10	Områdenavn	Indenfor 300 m	Indenfor 500 m	Indenfor 1000 m
4	Saksholmvej	12	21	83
5	Sydmotorvejen E47	6	23	46
10	Kohave/Orup Tykke	2	3	31
12	Hyllede Vest	15	41	87

Det fremgår af tabellen, at placeringen ved E47 vil være blandt den mindst indgribende set i forhold til opgørelsen over antallet af boliger tættest på anlægget. En placering ved E47 er alene overgået af lokaliteten ved Kohave/Orup Tykke. Denne lokalitet ligger imidlertid i en skovlomme i et herregårdspræget landskab, som Miljøstyrelsen vurderer er mere sårbart end området ved E47. Dertil kommer, at lokaliteten teknisk set vil indebære en længere gasrørføring og længere kabellægningsstrækninger for at sikre den nødvendige elforsyning. Dette vil medføre en øget miljøpåvirkning.

I tillæg hertil bemærkes, at Miljøstyrelsens synlighedsanalyse af kompressor anlæggets bygninger i forhold til omgivelserne viser, at bygninger og anlæg på stationens areal ikke vil være synlige fra Everdrup. Det er alene skorstenen, som eventuelt vil kunne ses få steder fra i landsbyen.

Det er med ovenstående begrundelse, at Miljøstyrelsen har konkluderet sin udtalelse om afgrænsning af projektområdet. Bemærkningen i udtalelsen til projektets økonomi, som I henviser til i brevet, er udelukkende knyttet til et af lokaliseringsforslagene indkommet i høringsfasen, som foreslår, at kompressorstationen placeres i et industriområde ved Næstved by. Denne placering ligger nemlig væsentlig længere fra kysten og vil derfor kræve en

væsentlig større kompressorstation til at sikre det nødvendige tryk til krydsning af Østersøen.

For så vidt angår støjpåvirkninger kan Miljøstyrelsen oplyse, at driften af kompressorstationen er omfattet af Miljøstyrelsens regler om virksomhedsstøj. Anlægget skal derfor indrettes og drives på en måde, der sikrer, at de vejledende grænseværdier for støj ved de nærliggende boliger bliver overholdt. Miljøkonsekvensrapporten kommer, som anført i afgrænsningsudtalelsen, til at indeholde udførlig beregningsmæssig dokumentation for, at stationens støjpåvirkning af omgivelserne vil leve op til de anbefalede støjniveauer i vejledningen. Da de vejledende støjkrafter allerede skal være overholdt blot 100 m fra anlægget, hvor de allernærmeste boliger vil ligge, er sandsynligheden for, at beboerne i Everdrup, som ligger over 1000 m væk fra anlægget og på den anden side af motorvejen, vil kunne opleve støjgener fra anlægget forsvindende lille.

Med hensyn til kompressorstationens størrelse skal det præciseres, at det faktiske areal, stationen vil blive bygget på er væsentligt mindre og udgør kun ca. 1/3 del af det areal, der foreløbigt indgår som projektområde. Det større udlæg er nødvendigt til at sikre mulighederne for en hensigtsmæssig indpasning af anlægget i omgivelserne, når anlægget skal detailprojekteres.

I forhold til det sikkerhedsmæssige, kan Miljøstyrelsen oplyse, at det er Direktoratet for Arbejdstilsynet som godkender konstruktionen af anlæggene og påser overholdelse af kravene for så vidt angår sikkerheden på anlægget. Der vil i øvrigt ikke foregå nogen proces eller bearbejdning på kompressorstationen, ud over komprimering af gassen, og der forekommer heller ikke nogen oplagring af gassen på anlægget. Anlægget etableres med adgangskontrol og overvågning hele døgnet rundt samt forsynes med bl.a. automatisk brand, gasdetektering og fejlsikret overvågning, der udløser en umiddelbar indsats. Sikkerhedsforholdene for anlægget, herunder for rørføringer og de forskellige typer stationer, kommer mere detaljeret at være behandlet i miljøkonsekvensrapporten.

Energinet er i gang med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten. Miljøstyrelsen vil på baggrund af miljøkonsekvensrapporten samt en vurdering af øvrige relevante oplysninger i sagen udarbejde et udkast til afgørelse om, hvorvidt projektet kan tillades.

Såvel miljøkonsekvensrapporten, øvrigt oplysningsmateriale samt Miljøstyrelsens udkast til afgørelse forventes offentliggjort medio februar og vil være i høring i 8 uger, hvor befolkningen og øvrige interessenter får mulighed for at fremkomme med bemærkninger.

Såvel miljøkonsekvensvurderingen og Miljøstyrelsens udkast til afgørelse vil som nævnt indeholde en udførlig gennemgang af de undersøgte placeringsmuligheder for den omhandlede kompressorstation. Vil I herefter fortsat have spørgsmål eller bemærkninger til anlæggets placering

og miljøforhold, er I velkomne til at kontakte os, eller indsende høringsvar.

Er der spørgsmål til ovenstående eller behov for uddybning kontakt mig venligst på nedenstående mailadresse eller telefon.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dana Østergaard', written in a cursive style.

Dana Østergaard
Civilingeniør | Landskab og Skov
+45 93 59 71 03 | damoe@mst.dk